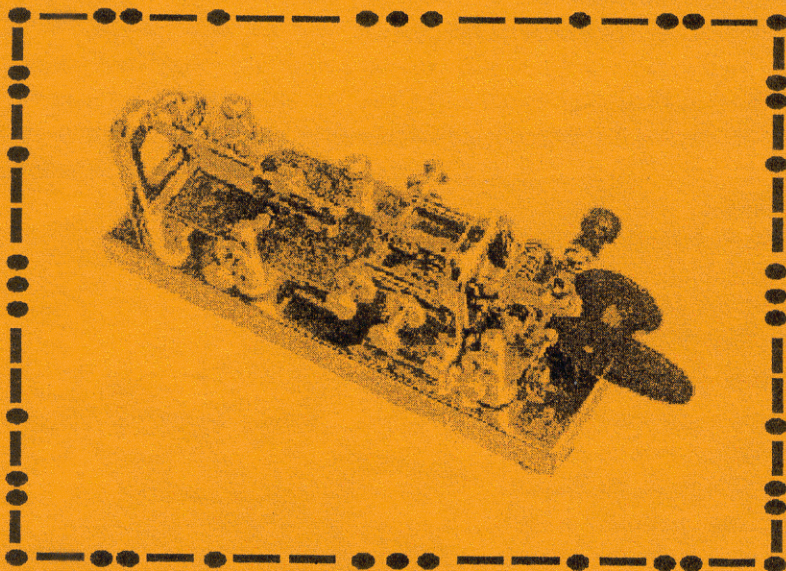


HelleMonster

Modus Morse !



The real bug

Signalen uit de ether
en van
zingende draden



Redactie & abonnementen :

Gerard en Thea Meijs, PA3AAE en PA3HBP
Achterweg 18
3248 AA Melissant
tel: 0187-603808
e-mail: thea@tomaatnet.nl

Redactiemedewerkster :

Monika Pouw-Arnold PA3FBF / NL10416
Raadhuislaan 31
3641 EG Mijdrecht
tel/fax: 0297-28 59 47
e-mail: Mel.Arnold@inter.NL.net

Cartoons :

Maroeska van Veen en Dick Kraayveld PA3ALM

Webmaster :

Paul de Keizer PA3AQL
Distel 16
3191 RC Hoogvliet
tel: 010-4165462
e-mail: pa3aql@qsl.net

Homepage:

<http://www.qsl.net/pi9hm>

Prijs:

- 12,00 per jaar
- losse nummers • 3,80

Overmaken onder vermelding van volledig adres naar
giro 900 28 93
t.n.v. T. Meijs-Nijssen
Achterweg 18
3248 AA Melissant

HelleMonster verschijnt 4 maal per jaar aan het begin van elk nieuw kwartaal.

Publicatie van Artikelen uit HelleMonster in andere bladen is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van de auteur.

Bladvullend gewauwel

door: Gerard PA3AAE

Beste HelleMonster vrienden,

Elke stichting, die zichzelf een beetje respecteert, moet om de paar jaar kijken, of de taken die de medewerkers verrichten, wel het meest productief zijn.

U weet, dat ik te boek sta als penningmeester, lees schatbewaarder. Ik kan u met de hand op mijn hart verzekeren, dat ik heel nauwgezet alle inkomsten en uitgaven in mijn kasboek, met een kroontjespen en de ouderwetse inktpot er naast, in keurig handschrift boek. Ook waak ik over de eurocenten, opgeslagen in de inmiddels gehalveerde schatkist. Daar hoeft u zich geen zorgen over te maken.



Maar de tijden veranderen en ik schijn hopeloos ouderwets te zijn. Voor de belastingdienst is een kasboek niet voldoende meer, alles moet met speciale programma's in de computer opgeslagen worden en met een druk op de knop moet er tegelijk een balans uitrollen, waarin alle soorten inkomsten en uitgaven precies gedefinieerd moeten zijn.

Ik heb er tegenover u nooit een geheim van gemaakt, dat mijn kennis van de pc nul,nul is, dus is Paul met Thea vele uren bezig geweest, om dit alles voor elkaar te krijgen.

Vele vreemde kreten hoorde

ik tussen die twee heen en weer vliegen en posten werden verschoven om geen winst te hebben, maar verlies. In paniek pakte ik stilletjes mijn kasboek erbij en begreep er niets van, want ik zag, dat we helemaal niet in de rode cijfers stonden. Toen ik dit voorzichtig zei, keken twee gezichten

met opgetrokken wenkbrauwen mij bestraffend aan, dus sloop ik stilletjes naar de keuken en ging maar koffie zetten. Dat is iets, wat ik wel kan. In elk geval schijnt nu alles van de administratie in orde te zijn.

Op 14 september hebben we daarom een vergadering belegd in Maassluis, in een tentje met uitzicht op de Nieuwe Waterweg, zeker om mijn oude zeemanshart te strelen.

Onder het genot van een uitstekende kop koffie, hebben we alle functies op tafel gelegd en gekeken, of er verbeteringen aangebracht konden worden in het functioneren van de afzonderlijke leden.

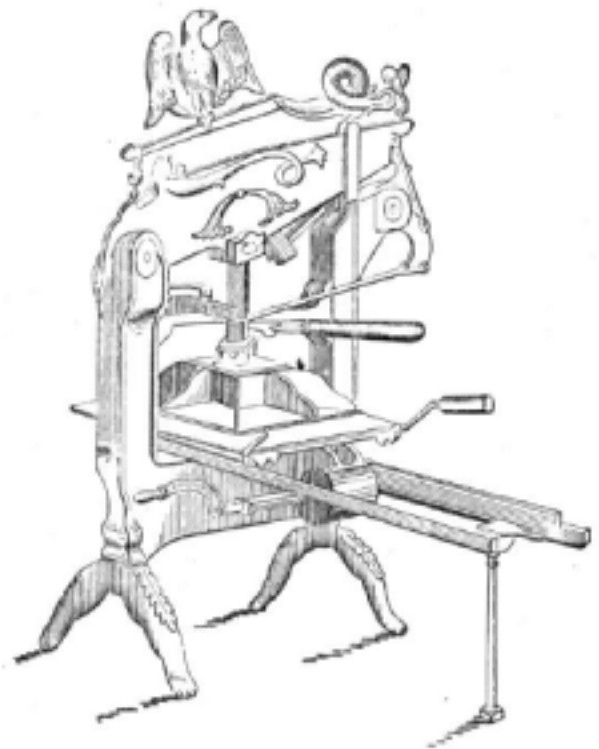
Thea controleert alle binnenkomende verhalen en verbetert die eventueel. Ze slaat alle verhalen, die klaar zijn voor publicatie op en zet er ook een datum van ontvangst bij.

Als er weer een volgend nummer van ons blad uit moet gaan komen, dan sorteert zij de verhalen die gepubliceerd moeten gaan worden, bewerkt eventuele foto's die er bij horen en maakt van het geheel een cd, die bestemd is voor de drukker.

Monika legt veel contacten met andere mensen in binnen en buitenland, of met andere clubs of stichtingen en zoekt op internet, of er nog interessante dingen zijn voor ons blad, of voor de Unimog radio-wagen. Verder heeft ze nog veel contacten met amateurs uit Duitsland, waar zij veel verhalen van ontvangt en die zij omzet in Nederlandse tekst en naar Thea doorstuurt.

Over Paul hoef ik u eigenlijk niet veel meer te vertellen. Ik heb u al gezegd, dat hij samen met Thea de hele financiële administratie doet.

Verder kunt u de home page van HelleMonster bewonderen, die door hem gemaakt is en bijgehouden wordt, een echt kunstwerk vind ik. Bovendien is hij de technische man voor onze verbindingswagen, daar hij jaren lang op tankers van een oliemaatschappij met een schelpje in het logo, alle wereld zeeën heeft bevaren.





Rest mij Pieter, in stilte geef ik hem de titel “Godfather” van onze stichting. Dit is de man, die altijd klaar staat, om in moeilijke gevallen advies te geven, op financieel of juridisch gebied. Ook is hij de man, die zeer vriendelijk, doch beslist, de vergaderingen leidt.

Nou, toen kwam mijn positie in het team aan de beurt. Ik ken mijn tekortkomingen op het gebied van computers natuurlijk donders goed, dus toen Pieter voorstelde, om Paul tot penningmeester te benoemen, heb ik dit, met een heimelijke zucht van verlichting, aanvaard.

Het team van het blad ziet er nu als volgt uit:

Redactie en administratie :	Thea Meijs-Nijssen.
Redactie en logistiek :	Monika Pouw-Arnold.
Redactie medewerker :	Gerard Meijs.
Illustraties :	Maroeska van Veen.
Webmaster :	Paul de Keizer.

Het stichtingsbestuur:

Voorzitter :	Pieter Lemmers.
Secretaris :	Thea Meijs-Nijssen.
Penningmeester :	Paul de Keizer.
Lid :	Monika Pouw-Arnold.
Lid :	Gerard Meijs.

Toen ik vroeg, of ik wel mijn positie als aardappelschiller en strijker mocht behouden, trad de voorzitter meedogenloos op en zei: “Dat heeft niets met de stichting te maken jongeman, dat ligt op huishoudelijk gebied en daar nemen wij geen beslissingen in.”

“Jawel, begrepen meneer de voorzitter,” stamelde ik bedremmeld.



Gelukkig ben ik niet van mijn huishoudelijke taken ontslagen en stiekempjes houd ik in de toekomst gewoon mijn ouderwetse kasboek bij, want stel je de situatie eens voor, de computer crasht, en alle back-up's zijn leeg door hf-instraling, dan komen die computer cracks met hangende pootjes naar mij toe, om te vragen, of ze dat kasboek mogen lenen. Met enig leedvermaak, zit ik met smart op die dag te wachten. Wetende, dat mijn positie in het team veiliggesteld was, kon ik ook vol goede moed met de rest van het team naar de dag van de amateur in Apeldoorn. Ik ga u

niet opnieuw een heel verslag van die dag geven, want voor het grootste deel, zijn die dagen toch hetzelfde. We stonden rug aan rug met Cor Moerman, van het museum uit Budel en wij kunnen het altijd uitstekend met elkaar vinden. Een groot voordeel hiervan is natuurlijk, dat alle belangstellenden van de stand van Cor, ook altijd even langs de stand van HelleMonster komen. Ik kan u verzekeren, dat de belangstelling enorm was, velen kwamen toch eens kijken, wat voor soort mensen dat nu waren, waarover zij in de bladen al hadden gelezen. Vele malen hoorden we de opmerking: "Zo, zijn jullie nu die HelleMonsters? Toch zien jullie er vrij normaal uit." Dat zeiden ze tegen Thea hoor, niet tegen mij. We hebben veel Vonkenboeren verkocht en ook de oude jaargangen gingen als koekjes over de toonbank. Bovendien konden we weer twee nieuwe abonnees boeken en we hopen, dat die mensen zich ook bij ons thuis zullen voelen.

Moe, maar zeer voldaan zijn we aan het eind van de dag weer richting Melissant getogen, waar nog een zware taak wachtte, want we moesten nog controleren, of de financiële situatie klopte en ik kan u verzekeren, dat alles tot op de eurocent in orde is, dankzij Maroeska en Thea.

Vanuit een bewolkt Melissant groet ik u en hoop nog veel verbindingen met u te maken op 3551.

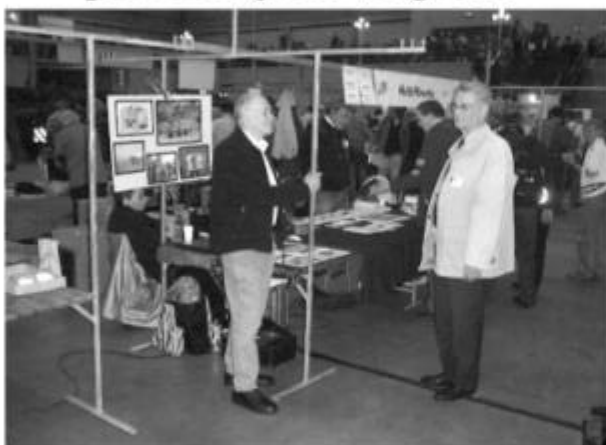
73 Gerard.

Impressie van de Dag van de Amateur 2002



Eerst opbouwen

De voorzitter houdt alles persoonlijk in de gaten



Er was veel belangstelling



**Kortom, het was een hele fijne en gezellige dag.
Allemaal heel hartelijk bedankt voor de belangstelling**

Vonkenboer en Supervonkenboer 2002

Er schijnt een vloek te rusten op de vonkenboerwedstrijd. Verleden jaar was er geen cadeautje voor de winnaar, dit jaar was de apparatuur, wegens een misverstand, niet op tijd aanwezig. In eerste instantie werd de wedstrijd afgeblazen, dit tot teleurstelling van velen. Toch heeft iemand het voor elkaar gekregen om de spullen in sneltreinvaart op te halen en op te stellen, zodat de wedstrijd doorgang kon vinden.

De mensen die plaatsnamen om deel te nemen waren: PA3CWG, PA1LVG, PA0VDV, PA0LCE, PB4TUG, PA0DIN, PA3BHM en PA3AGF.

De uitslag is als volgt:

Vonkenboerwedstrijd:

- 1: Ronald PA3CWG
- 2: Henk PA1LVG
- 3: Joeke PA0VDV

Supervonkenboerwedstrijd:

- 1: Henk PA1LVG
- 2: Din PA0DIN
- 3: Joeke PA0VDV
- 4: Ronald PA3CWG, Louis PA0LCE, PA3AGF
- 5: Ferry PB4TUG
- 6: Frans PA3BHM



Frans PA3BHM in het zonnetje

Frans Kohl, PA3BHM heeft de eerste jaargang van HelleMonster op CD als aanmoedigingsprijs gekregen.



DE SQUEEZE PADDLE

door: Joop PA3ANN



Om nu maar bij het begin te beginnen moet ik toch eerst nog iets vertellen over hoe het nu eigenlijk allemaal zover is gekomen.

In mijn vorige verhaal had ik al verteld dat de hele radio hobby een hele tijd op een zeer laag pitje heeft gestaan. Toch ging ik met regelmaat naar de bijeenkomsten van de Veron afdeling Midden Limburg. Vaak is er wat leuks te doen en daar ben ik wel voor te vinden.

Het is alweer een tijd geleden, ik dacht ergens rond maart/april 1999, dat we een gezellige jaarlijkse velddag met barbecue hadden bij Remy (PA0SAN)

op de camping in Kelpen-Oler.

Dit was al de zoveelste keer dat we op deze camping, waar een zee van ruimte is, niet alleen maar het inwendige konden vullen, maar ook naar hartelust eens een fatsoenlijke antenne kwijt konden. Het is fijn om van daaruit leuke QSO's te maken en ik moet zeggen, dat gaat daar als een trein.

Zo'n dag is altijd een gelegenheid om eens bij te praten en dat werd dan ook ruimschoots gedaan. Opeens zag ik naast de radiospullen een mooi boekje liggen, een boekje met het opschrift *Morsum Magnificat* en natuurlijk moest ik hier eens in snuffelen. Het eerste waar ik naar keek waren de technische stukjes die er in stonden, maar dan ook eens naar de verhaaltjes. Het viel onmiddellijk bij mij in de smaak en vroeg van wie dit boekje was. Het bleek dat Remy het daar, ter inzage, had neergelegd. Ik heb mij door Remy gelijk lid laten maken, maar ja, het was een Morse club en ik was al pak weg 20 a 22 jaar niet meer in Morse op de band geweest.

Na nog gezellig wat met Remy gekletst te hebben, bleek dat Remy me toch wat moed in heeft weten te praten en zeker toen hij tegen mij zei: "Morse verleer je nooit. Het is net als fietsen, dat verleer je toch ook nooit." Die uitspraak gaf de burger weer moed en na de BBQ thuis gekomen, dacht ik: "Waar heb ik die Junker nou toch gelaten?"

Na een zoekactie tussen de rommel kwam hij, geheel onder het stof, uit een doos te voorschijn.

Nadat ik hem netjes opgepoetst had, heb ik hem weer voor de zender neergezet. “Zo,” dacht ik, “nu eerst eens gaan luisteren op 40m,” maar dat was een tegenvaller. Ik wist amper de letters en cijfers nog, maar fietsen kon ik echt nog wel hi.

Ik ben aan het oefenen geslagen en ik moet zeggen, als je het zo lang niet meer hebt gedaan dan valt het niet mee, zeker niet omdat ik ook nogal veel medicijnen slik, dat is blijkbaar toch een vervelende hindernis. Tja, ik heb nogal last van reuma en daardoor heb ik dus geen gesmeerde pols of vingers meer, zoals iemand van een jaar of 17.

Het eerste wat ik ging doen was veel luisteren en na een poosje waagde ik me ook wel met de Junker op de band. Intussen kreeg ik meer last in mijn handen en daarom ging ik eens kijken of het ook met een paddle zou gaan. Tja, daar zijn we dan bij de squeeze sleutel aangeland. Oorspronkelijk ben ik rechtshandig, maar links heb ik minder last van reuma en daarom zou ik kunnen gaan oefenen met m'n linkerhand. Eerst ben ik maar naar de dichtst bijzijnde winkel gegaan en heb ik een MFJ paddle gekocht. Dat zo'n ding toch nog flink aan de prijs is voor 2 kontakten op een ijzeren plaat, hoef ik niet te vertellen. Vervolgens heb ik er nog een stukje elektronica bij gekocht en hier begon het probleem.

Ik had op de camping de sleutel van Remy al eens uitgeprobeerd. Nu ik er zelf één had gekocht, was er toch een verschil met de sleutel van Remy. “Maar goed,” dacht ik, “dat maak ik me zelf maar wijs, ik kan er niks van, dus zal het wel zo horen.”

Er ging een tijdje overheen. Het mooie weer was er weer, zodat er meer tijd buiten werd doorgebracht. “Om buiten ook te kunnen sleutelen,” dacht ik, “maak je er toch zeker één zelf.” In eerste instantie dacht ik aan een recht op en neer sleutel, maar dan zouden de lichamelijke problemen weer om de hoek komen kijken. Ik dacht: “Als ik nou toch bezig ben, dan maak ik toch meteen een paddle.” Voor buiten in de tuin kon dat gewoon een simpele zijn, dus dacht ik aan een aanraakcontact. Dat zou ook moeten werken, bovendien kan zo'n ding tenminste rustig op de grond vallen, zonder dat er iets krom wordt.

Ik dacht er aan gewoon de HEF serie te gebruiken. Dit zijn ic's met mos ingang en de zaak is opgelost. Het heeft toch enig puzzelwerk gekost om iets te maken, dat nog goed werkt ook.

Vervolgens liep ik tegen een probleem aan, dat ik toch wel vreemd vond en nog ben ik er eigenlijk niet uit. Zeker toen ik de FT817 op de beurs had

gekocht, begon ik aan alles te twijfelen. Wat is er nu aan de hand. Nu, het gaat om de overname van de punt. Om dit uit te leggen is niet makkelijk, maar ik zal het toch proberen. Als je een A seint met de squeeze key dan hoef je alleen maar te knijpen. Je moet er wel voor zorgen dat de punt als eerste contact maakt. Knijp je nu iets te lang dan komt er geen A maar een R. Als je de paddles nog langer ingeknepen houdt, word het de AR.

Alleen als je op tijd los laat, word het een punt.

Nu zit er standaard in de FT817 een stukje elektronica voor zo'n paddle. "Heel leuk," dacht ik, "flappen eraan en klaar." Niks klaar, als ik een A wil seinen, komt er tot mijn verbazing nog steeds een R.

Tja, als je nog sneller los laat, lukt het wel om die A te seinen, maar waar zit nu toch het verschil met die keyer van Remy.

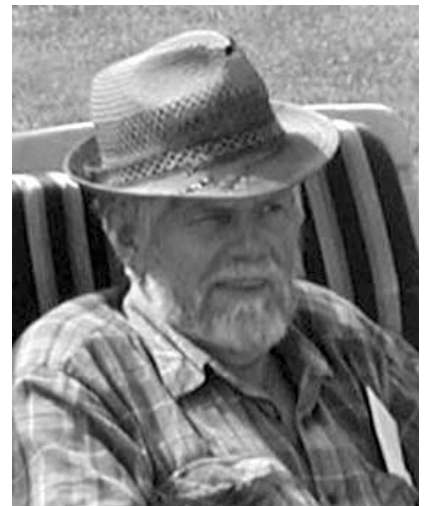
Ik heb alles wat ik aan seinspul had in een tas gekiept, inclusief mijn FT817. Na even een belletje naar Remy, die me verzekerde dat ik van harte welkom was, ging ik met de hele handel op naar de specialist. Op de camping aangekomen, werd ik onmiddellijk begroet door de blijde bewaking. Remy heeft twee schotse collies rondlopen, die heel blij zijn met visite.

Na de uitgebreide begroeting door de hondjes, zijn Remy en ik samen om de tafel gaan zitten. Intussen had Remy al een bakkie koffie gezet. Ik dacht: "Nu eens kijken of het nu allemaal aan mij ligt", en ik wachtte zeer benieuwd het commentaar van de specialist af. Gelukkig, of niet natuurlijk, maakte Remy dezelfde fout. Of beter gezegd, de set van Remy maakte dezelfde fout. Ik was nu een beetje ingedekt voor mijn geklungel aan de sleutel. Nu kon ik tenminste zeggen dat het aan de set lag en niet aan mij en dat komt maar zelden voor. Het was in ieder geval een hele geruststelling voor mij, dat een kenner ook tot dezelfde conclusie kwam.

Dit zou dus kunnen betekenen dat er helemaal geen vaste norm is voor die overname tijd.

De lengte van de punt, streep en spatie kloppen wel, maar wanneer nu wel of niet die punt overgenomen wordt in het geheugen, daar is blijkbaar geen vaste norm voor.

Dit betekent dus dat ieder squeeze key anders kan zijn. Het hoeft



Remy PAØSAN

natuurlijk niet altijd zo te zijn, maar wat ik tot nu toe heb gemerkt is dat er toch wel veel verschil in zit. Jammer, maar aan iedere andere paddle zal je opnieuw moeten wennen. Dat is wel erg vervelend, stel dat je zo'n drie verschillende paddles hebt staan.

Maar goed, Remy heeft de hele handel eens goed bekeken en is het met mij eens dat er verschil in de elektronica van de sleutels zit. Ook had hij nog een stukje elektronica liggen van MFJ, waarin een 8044 zit van "Curtis". Dit moet een heel bekend ic zijn, maar zelf had ik er nog nooit van gehoord. Ik heb deze ook uitgetest en ik moet zeggen dat hiervan de overname gelijk is aan de "Vibroplex".

Daar ben ik blij mee, dan heb ik tenminste een vergelijking en leuk om weer te gebruiken.

Nu neem ik maar aan dat de Vibroplex keyer de standaard heeft, omdat deze toch niet zomaar het eerste de beste merk is, hij staat toch als zeer goed bekend. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat dit de standaard is, maar ik geef dan toch wel de voorkeur aan "Vibroplex".

Ook in het boek "De Vonkenboer" ben ik het nog niet tegen gekomen. Nu heb ik het boek nog niet helemaal uitgelezen, maar tot nu toe heb ik er nog niets over gelezen.

Wel denk ik dat je in de gaten hebt hoe lang je de paddles moet vasthouden, als je het hele boek hebt overgeseind, hi.

Al met al was het een gezellige middag bij Remy op de camping. Intussen hadden de paarden in de gaten, dat ik Remy belette hen te voeren, zodat ze hun voer niet op tijd hadden gekregen. Die twee paarden keken mij dan ook vermanend aan, toen ik naar huis ging.

Zo, dit was weer eens een les voor mij. Nu ga ik toch eens goed oefenen met de paddles, zodat ik dat toch wat beter onder de knie krijg. Dan ga ik toch maar eens proberen om het boek over te seinen. Toch moet ik bekennen dat het mijn grootste fout was om de Junker in de rommeldoos te gooien.

Vanaf die velddag met BBQ bij Remy, ligt de micro in de rommeldoos, hij was toch meestal al spoorloos, omdat ik voorheen vaak QRV was met RTTY of packet. Dat spreekijzer heeft bij mij nooit veel vocht kunnen opvangen. Meestal ben ik bezig met zelfbouw spul. Nu heb ik ook verschillende sleutels gemaakt. Ook heb ik al eerder een "low budget" paddel met elektronica er bij in een blad gezet. Bij dit ontwerp heb ik de overname van de punt hetzelfde gehouden als de "Vibroplex".

Maar goed, alles op een rij gezet, hoop ik dat het cw gebeuren blijft bestaan, zelf ben ik er verslaafd aan geworden zou je kunnen zeggen. Het is in ieder geval een leuke bezigheid.

Ik luister iedere dag toch zeer veel en wat me is opgevallen is dat het tempo toch behoorlijk hoog ligt op de band. Maar dat is natuurlijk vanuit mijn oogpunt bekeken.

Zo, hier laat ik het maar bij, anders word het langdradig.

Ik hoop dat er nog vele verhalen mogen volgen en ook technische schema's, het is altijd wel interessant om ideeën van een ander te zien.

Groetjes van PA3ANN

Sleutelklik



Een man met gehoorproblemen komt bij een leverancier van hoortoestellen om zich twee hoortoestellen aan te laten meten. Hij heeft zijn vrouw meegenomen. Zijn oren worden volgespoten met blauw spul om een afgietsel te maken van zijn gehoorgang. Op het moment dat het spul in zijn oren zit, hoort de man helemaal niets meer en krijgt hij een glazige blik in de ogen. Terwijl het spul uithardt, praat de vrouw met de hoortoestellen specialist. Plotseling ziet ze de glazige blik in de ogen van haar man, pakt zijn hand en tikt met haar vinger op die hand. De man knikt bevestigend naar zijn vrouw. Verbaasd vraagt de hoortoestellenspecialist: “praten jullie zo met elkaar?” “Ja hoor”, zegt de vrouw, “het is gewoon het ouderwetse Morseschrift, dat is heel eenvoudig en in dit soort situaties een uitkomst.”

q s l

Glazen arm

door: Pieter PA3BWA

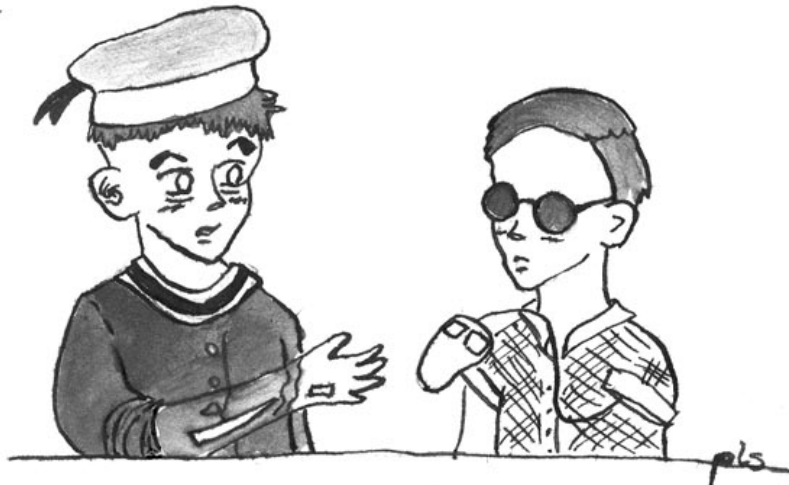


De vorderingen van de wetenschap, vooral de medische, zijn enorm. Ze heeft niet alleen gezorgd voor heel veel overbevolkte bejaardenhuizen en vooral wereld honger, maar het ook mogelijk gemaakt, om zonder een mannelijke zaadcel in verwachting te geraken en om daarna, in samenwerking met de ruimtevaart, in gewichtsloze toestand te bevallen van een kind, dat niet eens van jezelf is.

Ze is echter nog steeds niet in staat om een heel oud probleem, zoals dat van de glazen arm, op te lossen. Zo'n 150 jaar geleden stak dit voor het eerst de kop op bij Amerikaanse telegrafisten en werd al snel, door zijn typische verschijningsvorm, de Glazen Arm genoemd. (Vooral niet te verwarren met de veteranenziekte (Legionella), die van latere origine is).

Alhoewel er geen telegrafisten meer zijn, bestaat deze ziekte nog steeds. Om de onkunde van de medische wetenschap op dit terrein enigszins te camoufleren, wordt de ziekte nu anders genoemd, daarmee de indruk wekkend dat het om iets nieuws gaat. Je geeft er gewoon een dure naam aan, zoals RSI (Repetitive Strain Injury) en de medische eer is weer gered. In werkelijkheid heet de Glazen Arm nu gewoon een Muis Arm.

Pieter/PA3BWA



Een zee van tijd

Mijmeringen van een Marconist

door: Jan PA3CBS

Deel 2

De Voorbereiding

1-9-1956

Radiotechnische School, Kleine Houtweg 39, Haarlem. Opleiding tot Radio-Officier ter Koopvaardij.

dir.: J.L.J. van der Werff. Leraar: Hans v. Wylick.

Vakken: radiotechniek, wiskunde, natuurkunde, aardrijkskunde, topografie, Engels, het Radio Reglement Atlantic City 1948, het Veiligheidsverdrag voor de Beveiliging van Mensenlevens op Zee (Londen 1952) Hoofdstuk 4: Het Radiostation aan boord, seinen en opnemen tot 22 woorden (110 tekens) per minuut (examen 16 woorden per minuut).

Het was oorspronkelijk mijn bedoeling als radiotelegrafist te gaan vliegen bij de KLM, waarvoor je eveneens het internationale diploma nodig had, maar spoedig kwamen de berichten dat de vliegtuigtelegrafisten vanwege de ingeburgerde telefonie, met name op VHF, overbodig werden en al in mijn eerste schooljaar waren ze geleidelijk aan het verdwijnen. De school was ondergebracht in een herenhuis. Op de begane grond woonde de directeur met zijn gezin. Op de eerste verdieping waren twee grote kamers als school ingericht. Onze klas bestond uit 8 jongens. Eén ervan, Alexander Stel, kwam ik later weer tegen op Scheveningen Radio. Leraar Hans was een beminnelijk en bescheiden man met pretoogjes en met veel gevoel voor humor. Uiteraard was hij vroeger ook marconist geweest, maar als wij hem vroegen er wat meer over te vertellen, kwam hij niet over de brug. Er moest iets aan de hand zijn geweest, waardoor hij er liever niet uitgebreid over praatte. Een enkele keer kwam hij 's middags blauw op school en als de directeur, een Martin Schröder-achtige figuur die uitsluitend radiotechniekles gaf in het andere lokaal, zich even in de klas vertoonde, viel Hans wankelend en beschaamd door de mand en ging op vriendelijk aandringen van de baas maar naar huis, waarna die de les overnam. Hij scheen Hans als leraar niet te kunnen missen en zag het

altijd maar door de vingers. Waarschijnlijk kende hij wel de persoonlijke achtergrond. We mochten Hans zeer graag. De uitleg die hij toepaste bij radiotechniek was soms uiterst komisch en als we iets ingewikkelds toch nog niet begrepen begon hij geduldig opnieuw uit te leggen, gevolgd door: “Is ‘t niet zo?” Wij knikten dan tegen beter weten in bevestigend, waarop hij liet weten: “Maar ‘t ís niet zo!” zodat hij het opnieuw uitlegde, tot we het ineens door hadden.

Natuurlijk vulden we lacherig het antwoord op de bekende vraag vaak zelf in en riepen al vast in koor: “Maar ‘t ís niet zo!!” En soms zaten we er dan naast, want het was deze keer toevallig wèl zo.

Seinen en opnemen kon hij als een machine en aan het eind van de opleiding was er niet één leerling die zou kunnen zakken op het examen. Aangezien er juist in die periode wereldwijd een schreeuwend tekort aan marconisten bestond, kon het gebeuren dat arbeidsbureaus de zeevaartscholen opbelden, met de vraag of er een leerling, die praktisch aan het examen toe was, zin had om in te vallen op een schip, meestal een buitenlands schip, dat lag afgemeerd in Amsterdam of Rotterdam, waarvan de marconist koste wat kost voor verlof naar huis moest of ontslag had genomen.

Onder voorwaarde dat je dan zo spoedig mogelijk afgelost zou worden door een gediplomeerde telegrafist werd wel toestemming verleend. Paul van Zon, een uitstekende medeleerling die helemaal niet van plan was om te gaan varen, maar de opleiding zo leuk vond en het er even bij deed, voelde er wel voor en werd dan ook aangewezen. Maar net toen hij op het punt stond te vertrekken, was er een telegrafist gevonden en ging het uitstapje niet door.

Ook met de directeur van Scheveningen Radio in IJmuiden had onze school goede relaties. Daardoor was het usance dat je er als tweedejaars reservediensten kon lopen. Meestal als radiotelefonist en op de seinzaal aan de “bladenkast”, een centraal punt te midden van de radiotelegrafisten. Van daaruit werden de telegrammen van en naar de schepen gedistribueerd. Van mei 1965 tot mei 1972 zou ik zelf één van die telegrafisten op PCH zijn.

Hoewel mijn vader om principiële redenen enigszins bezwaar maakte tegen werken op zondag als het niet beslist noodzakelijk was, zette ik mijn

zin door, want het “langs de lijn” meebeleven van mijn toekomstige vak was een buitenkansje en dat wilde ik voor geen goud missen. Bovendien zouden de collega's die ik hier leerde kennen, mijn toekomstige verbindingscolllega's worden. Zo gebeurde het dat ik tijdens de vakantie in de seinzaal dagelijks de opleiding bladenkast kreeg en daarna in de weekends zelfstandig deze taak kon uitvoeren. Ondertussen luisterde je naar het geklik van de seinsleutels om je heen en naar de morsetekens die soms luid uit de koptelefoons klonken en naar de commentaren van de telegrafisten op het seinschrift van de “chef kok” zoals sommige KNSM-groentjes minachtend werden genoemd. Ongemerkt deed je een dosis praktijk op en je voelde je helemaal opgenomen in de sfeer, die mijn beroep zou uitstralen. Vooral in het begin hoorde ik tot diep in de nacht, terwijl ik in bed lag, de morsetekens nog in mijn hoofd en het leek werkelijk alsof ik de berichten lag te nemen.

De chefs-seinzaal waren al oudere heren die al vóór de oorlog en erna hadden gevaren. En als ze geen chefdienst hadden, zaten ze als telegrafist de Noordzee en omstreken te bewaken op de ó zo belangrijke noodfrequentie, de 500 KHz, waar het ontzettend druk was met schepen en kuststations die elkaar aanriepen. Het leuke was dat het kuststation op de sluizen was gelegen, tussen de Grote en Middensluis. Elk schip dat langs voer, had in de periode voor het binnenlopen met ons verbinding gemaakt, zodat menig telegrafist de scheepsnaam herkende of zelfs kon vertellen er ooit op gevaren te hebben.



Scheveningen radio 1951-1972 Tweede Sluiseiland IJmuiden

Buitenlandse marconisten wisten vaak niet dat ze PCH en zijn imposante antennepark op slechts honderd meter afstand passeerden en het gebeurde dan wel eens dat ze hun zender op vol vermogen afstemden, zodat de kuststationelegrafist hevig verschrikt en vloekend zijn koptelefoon op tafel legde. Je hoefde dan niet te raden wie er zat te seinen. De morsetekens spetterden uit de koptelefoon waarna het schip er nog maar eens op gewezen werd, dat je je volgens de internationale regels voor de kust diende af te melden.

De directeur van PCH, de hr. van Geel, had hart voor “zijn” kuststation. PCH was inderdaad wereldberoemd in de scheepvaart en menige rederij in het buitenland, zelfs tot in Japan stuurde men telegrammen via PCH naar haar schepen.

Dat was o.a. wel te danken aan het PR-beleid van van Geel, die vanuit zijn aquarium de seinzaal en de telefonie kon overzien en regelmatig zijn rondje deed, alsmaar vragend: “Is het druk?” “Ja meneer, het is zeer druk,” ook als er niets te doen was, waarna Van Geel, geheel bevredigd zijn kantoor weer opzocht en verder heerste. Hij presteerde het op een dag, toen er één of andere directeur-generaal op bezoek kwam, bij elke telegrafist de telegrammenbakjes vol te laten proppen met telegrammen uit het archief om toch vooral maar de indruk te wekken dat hij wel tweemaal zoveel personeel kon gebruiken. Voor het personeel was hij een nationale ramp, want onderuit zitten en ontspannen kletsen lokte de directeur uit zijn aquarium en werd al gauw bestraft met de vraag: “Heeft u niets te doen?” “Nee meneer, het is nu even stil.” “Dat kan niet, op Scheveningen Radio is het altijd druk!” beet hij dan fanatiek terug. Het was maar goed dat hij alleen tijdens kantoortijd aanwezig was. Sommige telegrafisten hadden geleerd met de “bug” te seinen, een halfautomatische seinsleutel die door een trilmechaniek punten geeft en waarmee je zelf de strepen moet maken. Het was verboden, maar een half uitgevouwen krant over de hand moest de sleutel verdoezelen. Van Geel had dit nou niet in de gaten.

Het overkwam mij ook, dat ik in de schoolvakantie nietsvermoedend bij Van Geel ontboden werd en te horen kreeg dat ik niet hard genoeg werkte. Ik was het er niet mee eens. Ik informeerde bij de dienstdoende chef seinzaal, de heer Esmeijer, maar deze wist nergens van. Hij was trouwens een van de sympathiekste chefs. Het leverde me tijdelijk “verbanning” op

naar de administratie, een afdeling waar alle verzonden en ontvangen telegrammen op lijsten werden vermeld om deze te verrekenen met degene die het geld nog in kas had. Dat kon een PTT in binnen- of buitenland zijn (wal-schip), of een rederij (schip-wal).

De telegramkosten bestaan n.l. uit drie delen: een bedrag voor de PTT-landlijn, één voor het kuststation en één voor het schip. Op zich was het geen nutteloos werk, want zo leerde ik hoe mijn toekomstige scheeps-telegrammen financieel afgehandeld werden, alvorens in het archief te verdwijnen. Een aangenaam feit was, dat ik op deze afdeling mijn vriendin, c.q. verloofde, c.q. echtgenote leerde kennen. Later werd ik weer operationeel als reservekracht ingedeeld. Ook toen ik gediplomeerd van school af ging tot mijn eerste zeereis.

wordt vervolgd

Sleutelklik



Ik kan u mededelen dat ik, in navolging van “NO CODE INTERNATIONAL”, een nieuwe club heb opgericht: “**NO ZIP INTERNATIONAL**”

Wist je trouwens dat als je morse gaat zippen je dan RTTY krijgt?

Pim, PAoTLX

z i p

Beter 1 sleutel in de hand
dan 10 in de kast



Mijn shack

door: Jan PA3CJS



Hè, hè, het kombuis is weer als nieuw en de XYL is twee meter horizontaal. Ik zit met een enorme beker koffie in mijn kleine knusse shack, met de centraal geplaatste TS 850 klaar om te bespelen. Naast de TS 850 staat de overjarige 120 V, die met hangen en wurgen 8 Watts de antenne in stuurt. Toch heb ik met dat kleintje het DXCC award bij elkaar gesprokkeld. Dat zou je eens met SSB moeten proberen, dat lukt nooit met zo weinig vermogen.

Onder een plank op ooghoogte, hangt een TR 751 E voor het nodige plaatselijke gebeuren. Dat gaat prima, hoewel ik een collineair antenne gebruik, die maar 4 m boven het water hangt.

Naast de 850 staat een Drake MN 75 tuner. (Belangrijk als er QRP wordt gewerkt) Achter de tuner staat een

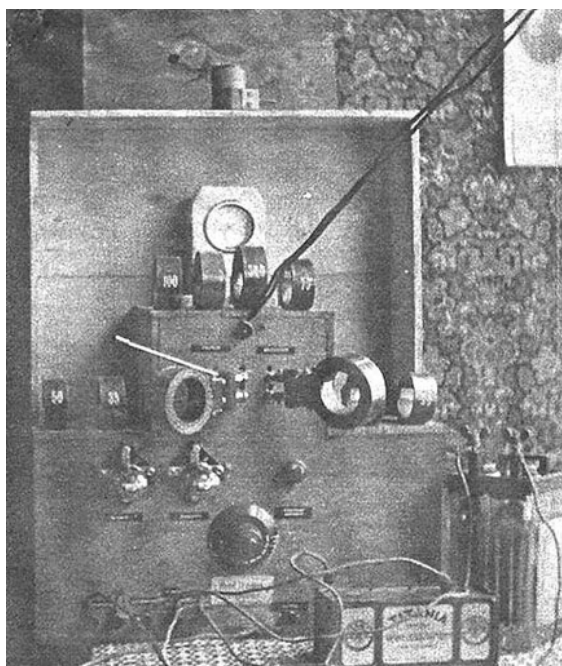
Wattmeter, die in de antenneleiding is verwerkt. De meter heeft een bereik van 0 tot 6 Watt of van 0 tot 150 Watt.

Een cassette recordertje, een D 6350 met speed control staat klaar. Dat is makkelijk voor mij, als het tegenstation te snel seint, kan ik het vertraagd wel verstaan. Soms komen ze na QRS? langzamer uit en kan het QSO gemaakt worden.

Een stevige Daiwa coax schakelaar schakelt tussen een FB33 die op een 23 m hoge mast met M4 hamrotor staat en een 40 m zepp antenne met 18 m open feeder. De mast met de FB 33 staat al vele jaren, zonder storingen, zijn best te doen. De zepp is een beste antenne, die op alle frequenties met de Drake tuner is af te stemmen.

Onder de tafel staat het voedingsgedeelte en ook een stevige trio 850 M dummyload.

Het mooiste van de shack vind ik de oude lampenradio's met helgloeiers! Het bonusjaar is ongeveer 1923. Ze zijn door mijn vader gebouwd en er komt nog steeds geluid uit. Hoe bestaat het toch, dat die lampen na 75 jaar nog functioneren!. De honingraatspoelen veroorzaken nog steeds "Mexicaanse hond". Het allermooiste van alles is de verzameling van zo ongeveer 75 seinsleutels. Ze komen overal vandaan en zijn bij vriend en vijand bijeengezocht. Vaak neem ik er één in mij hand en denk dan: "Welke Sparks, draad, funker, onepatop is met deze sleutel aan de gang geweest?" Ik pak eens een degelijk exemplaar met het opschrift: "Achtung, Feint hört mit" vast. In mijn gedachten zie ik funker Hans voor me. Hij zit in een fort ergens in Siberië, met grote moeite zijn bericht te verzenden..... "mussen zurück . . . _ . _" Ik hang de sleutel weer op en pak een Bendix MT 118, een mooi flame proof sleuteltje van de US Navy. Het is een mooie degelijke key, die tot voor kort werd gebruikt in de Orion vliegtuigen van onze Marine.



Ik pak een andere sleutel. Het is de Marconi 365, de trots van elke verzamelaar. Voor veel geld had ik die schoonheid gekocht, maar helaas bleek het een replica te zijn, die gebouwd is door PAØZQ, OM Piet van der Valk, een gewezen torpedomaker. Jammer dat ook hij silent key is. Dan zie ik de echte "recht op en neer" sleutel van de PTT hangen. Ze stonden in elk postkantoor, de echte Siemens sleutel samen met de Siemens Morseschrijver. Wat jammer dat er duizenden van deze schoonheden als oud koper, voor 15 cent per kilo, aan de oud metaalhandel zijn verkocht.

73 Jan PA3CJS



Bloed, zweet en tranen.....

door: Johan PA3CIB

Ja, voor sommigen is morse een moeilijk te nemen berg en schijnen de schoenen vaak niet goed geschikt te zijn om deze berg te beklimmen. Steeds glijden ze dan weer terug en met de moeder wanhoop wordt dan weer geprobeerd om weer op het oude niveau terug te klauteren, maar niet altijd loont dan de inspanning. Maar iets dat je bijzonder graag wilt, wordt meestal wel bereikt, al zal het soms met een enorme omweg bereikt moeten worden, omdat de berg op sommige plekken veel te steil is.....

Gek eigenlijk, ik ken mensen die absoluut geen aanleg hebben om morse te leren. Die willen het wel, want ze worden min of meer getrokken door het mysterieuze er van, maar ze hebben vaak een reactievermogen dat niet snel genoeg is. Deze mensen hebben dikwijls weer een technische knobbel, waar de snel-reageerders weer tegenop

zien..... Zo heeft ieder haar of zijn capaciteiten. Uiteraard is heel veel aan te leren, maar aanleg is, vooral bij het aanleren van morse, toch wel een belangrijke factor. Er spelen n.l. 4 aspecten een rol.

Ten eerste, het verwerken in de hersentjes van een gehoord morsesignaal. Dit signaal moet herkend worden wil het daarna in het hoofdje een letterbetekenis krijgen. Dat zal in het begin heel bewust moeten geschieden. Later, als de weg in onze hersentjes geëffend is, dan gaat dat steeds meer automatisch. Hoe meer dit proces automatisch verloopt, hoe sneller we achter elkaar die morsesignalen kunnen omzetten in letters.

Dan komt er nog een aspect bij, n.l. het "ontcijferde" morsesignaal, dat nu een letterbetekenis heeft gekregen, moet ook nog worden opgeschreven. Als men wat geroutineerder is geworden, dan kunnen een aantal letters achter elkaar worden onthouden, terwijl steeds weer nieuwe morsesignalen in de hersentjes worden omgezet in letters..... Dat is dan eigenlijk een dubbel proces. Dit is alleen mogelijk door geroutineerde morse-sein-vreters.

Gaat het op een gegeven moment te snel om het te kunnen opschrijven, want ook daarin zit een motorische beperking, dan moeten de ontvangen letters worden getypt op een toetsenbord. Dat gebeurde in het niet zo verre verleden met een typemachine. Maar..... dan moet bij elke letter wel een bepaalde beweging horen, anders wordt het een zoek van jewelste. Degene die morsesignalen op een toetsenbord wil weergeven, zal blind en met tien vingers moeten kunnen typen. Dan heb je de beweging van elke weer te geven letter teruggebracht tot 1 handeling, n.l. 1 tikje met een bepaalde vinger. Zoals bekend is, bestaat een woord gemiddeld uit 5 letters. Dat klopt niet precies, maar dat is een uitgezocht en ongeveer een gemiddelde. Wordt er dus geseind met 25 woorden per minuut, dan zal de typist(e) ongeveer 5×25 aanslagen = 125 aanslagen per minuut moeten beheersen. Bij 40 woorden per minuut moet de beheersing op een toetsenbord dus $5 \times 40 = 200$ aanslagen per minuut zijn. Uit ervaring weet ik dat dit voor veel mensen een zeer hoge aanslagsnelheid is. (Was in mijn leven 38 jaar type-leraar).

Deze aanslagsnelheid moet echt beheerst worden, want als er niet een totaal automatisme is van het aanslaan van de gehoorde letters, dan zal de aandacht van de morsesignalen worden afgeleid en gaat het neerschrijven, ofwel neertypen van de letters achterlopen en komt men hopeloos in de war..... Hoe beter de reactiesnelheid van een mens is, hoe makkelijker men ook hoort en "ontcijfert" welke letter bij welk morseteken hoort. En dat is nu het heikele punt waardoor sommige mensen nooit over een bepaalde snelheidsgrens komen.

Ik geef een voorbeeld: Stel er staat een groepje mensen te praten in de sneeuw. Op niet te grote afstand zijn kinderen aan het spelen. Op een gegeven moment zal één van de kinderen dat groepje volwassenen zien staan praten en zal op het niet onverdienstelijke idee komen om daar een sneeuwbal naartoe te gooien. Van de 6 mensen die staan te praten, zien ze alle 6 de sneeuwbal aankomen. De reacties zullen zeer verschillend zijn. De meesten zullen of bukken, of het hoofd opzij buigen, of zelfs een pas opzij doen, maar er zal van deze 6 mensen misschien wel eentje zijn die ook de sneeuwbal ziet aankomen, maar denkt: "Hé, een sneeuwbal..... Ik moet maar es opzij gaan, want dat gaat niet goed....." Maar de sneeuwbal is dan sneller dan de te trage reactie en heeft zijn "verwoestende" werk reeds gedaan.... Precies degene die te traag reageerde werd vol getroffen en de zij die opzij sprongen, bleven gespaard.

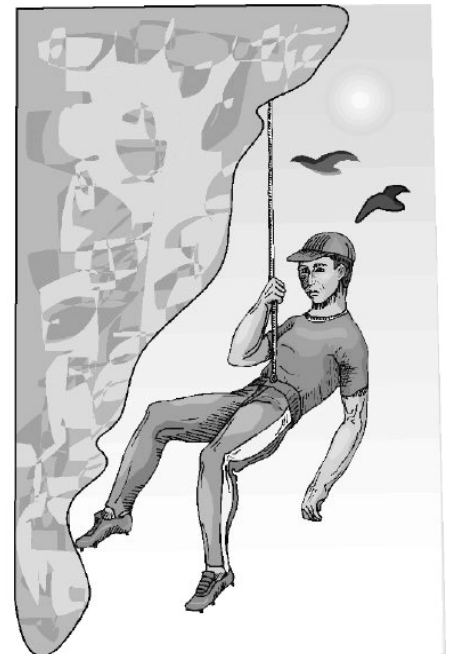
Ik wil hier aangeven dat niet iedereen eenzelfde reactievermogen heeft en dat speelt ook een rol bij het aanleren van morsesignalen en ook bij het niet kunnen overschrijden van een bepaalde grens.

Dat zijn de twee aspecten wat betreft het opnemen van morsesignalen. Bij het weergeven van morsetekens, zal er een omgekeerd proces plaatsvinden.

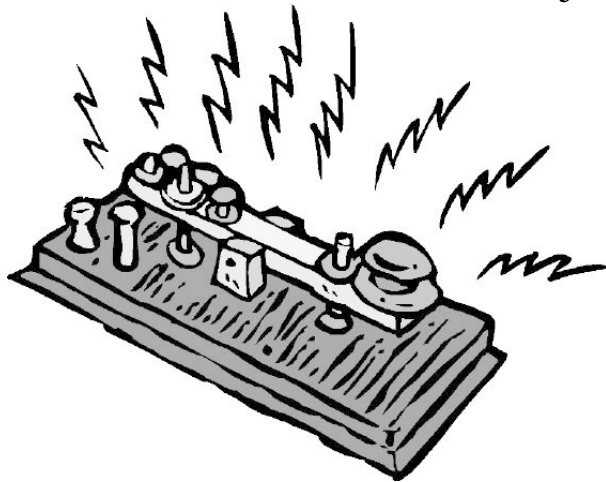
De te seinen letters zullen aanvankelijk dienen te worden opgeschreven als tekst, want het is al moeilijk genoeg om de letter die je ziet om te zetten in een morseteken. In het begin zal goed nagedacht moeten worden welk morseteken bij welke letter hoort. Dat is een nogal ingewikkeld proces en dat gaat niet iedereen zomaar gladjes af.

Ik ken iemand die niet alle 26 letters als morsetekens kan onthouden. Hij kent een paar morsetekens en weet welke letter daarbij hoort, maar komen er meer letters, dan weet hij het niet meer. Hij heeft zich al heel veel moeite getroost, maar is tot de slotsom gekomen dat hij een goeie C-amateur is en dat het morse hoognodig afgeschaft moet worden. Hij zegt dat het niet eerlijk is dat mensen met een minieme technische kennis wel op alle banden mogen komen, terwijl hij, die veel meer radio-technische kennis in huis heeft en precies alles weet uit te leggen, afgehouden wordt van bepaalde kortegolfbanden, terwijl hij toch een zeer goede prater is en precies de regels weet en zich ook op de 2 meter en de hogere banden goed weet te handhaven. Dat verd..... morse heeft hem altijd verhinderd om zich te kunnen ontplooiën als volwaardig zendamateur. Denk niet dat dit een uitzondering is. Er zijn inderdaad mensen die de capaciteit niet hebben om het morse aan te leren, ook de 12 woorden per minuut niet. Het is een beperking die je bij de geboorte hebt meegekregen. En hoe graag je het ook wilt, het lukt echt niet. Zo zijn er ook mensen die absoluut de techniek niet onder de knie kunnen krijgen.

Dus.... zie nooit neer op iemand die niet de A-status kan halen. Men weet vaak niet welk leed er achter schuilt en welke moeite reeds getroost werd, maar zonder voldoende resultaat. Ook bij het geven van morsesignalen zal



de reactiesnelheid een grote rol spelen. Als men alle letters in het hoofd kan omzetten in morsetekens, dan moet dit derde facet nog uitgroeien qua snelheid. Ook dit is een vrij lang proces en zal door het oefenen en nog eens oefenen moeten verwezenlijkt worden. Een hulpmiddel is dan het



tellen, zoals in een van de uitgaven van HM reeds is weergegeven, maar bij een bepaalde seinsnelheid tel je het niet meer bij en dan heb je meestal het juiste ritme te pakken. Dan komt de beperking van de straight-key. Die beweging (het vierde facet) is dan ook aan een bepaalde motoriek gekoppeld. Op een gegeven moment kan je niet meer

sneller met de pols bewegen, hoewel je wel sneller kan denken. Dan zijn daar de paddle en de squeezer die uitkomst brengen. Het worden dan uiterst kleine en summiere beweginkjes, die tussen wijsvinger en duim plaats vinden en het qrq-seinen begint te ontwaken. Het wordt praten met 2 vingers en de niet ingewijde staat verstomd.....

Na voldoende ervaring, kan men op den duur met elkaar praten in morsetekens, zonder dat er één letter wordt opgeschreven. Er wordt dan helemaal niet meer over de morsetekens nagedacht. Het automatisme is zo ver ontwikkeld, dat de letters die men hoort, woorden worden en woorden worden zinnen. Bij het beantwoorden zullen de vingers automatisch gaan bewegen bij het maken van de morsetekens. Zoals men bij het spreken met de mond ook niet meer nadenkt hoe de lippen bewogen moeten worden. Als men op dit niveau is, dan heeft de mens een nieuwe taal aangeleerd.

Goed leren praten in een taal duurt echter jaren. Goed leren converseren in Morse kost ook veel tijd. Maar.... het Morse-stemmetje heeft wel een wereld omvattend bereik.



Ja, en zo is een antwoord op een welkomstbericht dus uitgroeid tot een soort technische verhandeling over het morse gebeuren.

Zelf heb ik nooit problemen met dit fenomeen ondervonden. Ben bij de Koninklijke Marine op m'n 18e jaar opgeleid en heb me daarna, zonder dat het moeilijk voor me was, in de loop der jaren bekwaamd om steeds sneller te kunnen seinen en opnemen. Heb wel een grens gesteld, want het moet wel gezellig blijven. Kan ongeveer 30 à 35 woorden seinen en opnemen en voel me daar gelukkig genoeg bij. Ik ken ook mijn beperking en heb me daar gewoon bij neergelegd.

Ook heb ik na m'n 6-jarige diensttijd er minstens 25 jaar niets mee gedaan, maar..... het is inderdaad zo dat je het nooit meer verleert en dit fenomeen is een aangename "extra verrijking" van dit leven.

73 en 88.

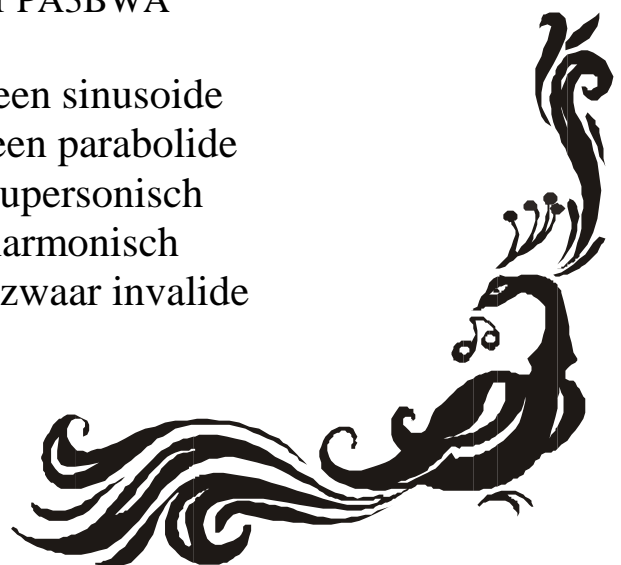
Johan, PA3CIB



Glazen arm

door: Pieter PA3BWA

Er was eens een sinusoïde
Zijn antenne een parabolide
Hij seinde supersonisch
En trilde harmonisch
Maar nu is hij zwaar invalide



Signalen uit de ether

Mooi moment

door: Monika PA3FBF



Het was winter 1966/67, ik was 12 jaar. Al sinds weken vvoor het dat het kraakte, buiten lag alles vol sneeuw en ijs.

Binnen in onze warme keuken stond de goede oude lampenradio, waarop ik 's avonds op de middengolf naar Radio Luxemburg luisterde met haar vreemdsoortige meeslepnde Motown muziek met als uitvoerenden b.v. de Four Tops, Temptations en De Supremes. Altijd waren er atmosferische storingen en morsetekens waren op nabijgelegen frequenties te horen, waardoor ik wist dat dit station ver weg in het buitenland zat.

Wanneer ik dan naar bed moest, nam ik de radio mee de koude slaapkamer in en genoot daar in stilte van de warmte en het licht van de buizen. Achter de radio ontstond in het donker een patroon van verlichte rondjes op de muur. Door de gaatjes op de achterkant van de radio bestudeerde ik het door de buizen en het schaallampje goudgeel verlichte binnenwerk van onze radio. De verhitte buizen en het warme hout van de radiobehuizing gaven een enigszins opwindende geur af, die ik met genot opsnoof. Ik bewonderde het vernuft van de mensheid, dat het mogelijk maakte dat verre omroepstations onzichtbare, onhoorbare elektromagnetische trillingen de atmosfeer in konden sturen, die weer hoorbaar gemaakt konden worden, door middel van mystiek gloeiende buizen en talloze andere componenten in de ontvanger, die van spanning voorzien werden door een gezellig brommende nettrafo.

Buiten hoorde ik, gedempt door de hoge sneeuw, auto's langzaam dichterbij komen en zich weer verwijderen. Intens gelukkig sliep ik in.



Klaar voor onderwater

deel 2

Openbaar verkeer aan boord van onderzeeboten

door: Ronald PA3CWG



Vijf minuten voor aanvang van de wacht nam je de bijzonderheden van je collega over, zodat je nog mooi op de verkeerslijst van Scheveningenradio, PCH, kon afstemmen. Dat was een lijst met telegrammen van algemene aard, gevolgd door de scheepsroepnamen waarvoor verkeer was. Om de vier uur werd deze lijst op diverse frequenties uitgezonden. Aankondiging van PCAA/ PCAB berichten, verkeer van algemene aard voor alle Nederlandse schepen, werd gevolgd door de roepnamen, beginnend met PA t/m PI. De

internationale roepnamen van marineschepen begonnen met PA. Wij zaten hierdoor voor in de lijst, voor ons was het dus een makkie. Zo'n rijtje schepen zag er ongeveer als volgt uit:

De Zeven Provinciën/PAEO , De Ruyter/PAEP, De Kortenaar/PACL , en Zeeleeuw/PASZ en de grootste boot De Karel Doorman/PADA.

In Europese wateren was PCH 20 op de frequentie 4250 kHz of PCH in de 8 MHz goed neembaar. Stond de roepnaam PASZ in deze trafficlist, (verkeer voorhanden) dan werd dit in het radiojournaal genoteerd.

Werkzaamheden met mindere voorrang bleven liggen en de TBL zender werd afgestemd op de aangewezen QRG in de roepband. Dit was 4183 kHz in de 4 MHz en 8366 kHz in de 8 MHz band. Er werd naar een vrije PCH zender gezocht en de B40 ontvanger werd hierop afgestemd. Vrij wil zeggen, als het CQ bandje draaide, een ronddraaiend ponsbandje, dat vanuit Kootwijk op de Veluwe bv "CQ CQ CQ de PCH20 PCH20 QSX 4 8 12 MC" liet horen.

In de 4 MHz band werd dan bv PCH20 aangeroepen met aanduiding van de werkfrequentie, QSS (drie laatste cijfers) en QTC als er zelf verkeer voorhanden was. Kwamen de 200 Watt signalen over, dan stopte de luisterende operator zijn CQ bandje en kwam met: "PASZ de PCH up bt", wat aanleiding gaf de oscillatorknop een slinger te geven naar de

werkfrequentie. (zie het spiekbriefje dat naast de zender was geplakt)
Vervolgens werd er weer aangeroepen op de QSS QRG en er werd scherp geluisterd of de eigen roepnaam werd gegeven, want er werden oproepen van meerdere schepen door één PCH zender beantwoord.
Het bandje stopte. We hoorden: “PASZ de PCH GM QTC QRV?” en het verkeer werd afgehandeld. Eén of meer genummerde telegrammen werden op de typemachine opgenomen en als beide operators akkoord waren met het in en uitgaande verkeer, werd er QSL gegeven.
Het binnenkomende verkeer, meestal volledig betaalde telegrammen, P genaamd, die van persoonlijke aard waren en gelukstelegrammen of dienstberichten, SVC's genaamd, die over de woordentelling, onbestelbaarheid enz. gingen.

De opvarenden konden diverse soorten telegrammen verzenden, te weten de P telegrammen, die per woord betaald moesten worden en waaraan een bepaald minimum aan kosten verbonden was, de GTG's ofwel de gelukstelegrammen met vaste tekst. Voor een gelukstelegram werd een passende tekst uitgekozen, zoals “Hartelijke gelukwensen,” in het boek omschreven als “FOB”.

Met het gekozen adres en de afzender plus de ambtelijke inleiding, werd alleen als tekst “FOB” doorgeseind.

Voor jonge vaders die kozen voor de tekst: “Gelukkigwens met de jonggeborene,” werd slechts “GYN” naar PCH geseind. Op het ontvangende kuststation hadden ze het zelfde boekje als wij en daar werd de volledige gekozen tekst op de landlijn naar het PTT kantoor gezet. Voor de feestdagen werd er gebruik gemaakt om een CTV (cadeau telegram met vaste tekst) te versturen.

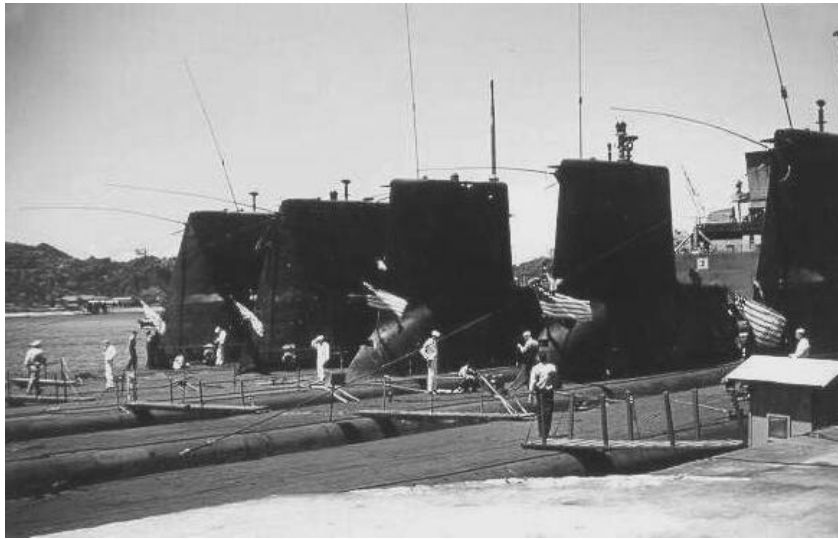
In het radiosurprise dienstboek konden artikelen worden uitgezocht, begeleid door een passende vaste tekst, die op gewenste afleveringsdatum werden bezorgd in patria.

Afhandeling, administratie en verzendklaar maken van de uitgaande telegrammen kwamen op de schouders van de oudste aanwezige eerste klas, paai OV genaamd. Als hij dagdienst had of geen wacht had, was hij met dit werk bezig. Ook stond hij de bemanning te woord over zaken die met deze taak te maken hadden.

Gesprekken in de middengolf telefonie kanalen , Anna , Bernhard, Cornelis enz. werden door elke telegrafist van de wacht aangenomen en

eindigden als volgt:

“Hier Scheveningen radio, dat was drie minuten, goede wacht over en stop” Zo ging het natuurlijk op de Noordzee en in aanloop voor Den Helder.



Onderzeeboten die in hun eentje in het buitenland lagen, vroegen de EU aan, de eenzijdige uitzend-dienst van PCH voor schepen die in de haven hun scheepszender niet konden gebruiken. Dan werd er een verzoek aan PCH uitgezonden

om vóór een bepaalde periode telegrammen uit te zenden via een PCH zender die voor het verzoekende schip goed te nemen was. Later werd er op zee QSL gegeven op de in EU ontvangen telegrammen. In het buitenland, tijdens het afvuren van oefentorpedo's en inschietoefeningen b.v. bij Toulon in Frankrijk, werd er overdag als we voeren “QSL EU” gegeven, maar ook “HH EU” wat handhaaf EU betekende, 's avonds lag men dan weer voor de wal, bien sùre.

In de Medgraaf/Medfoon-publicaties stonden de procedures voor het OV-verkeer beschreven. Van nood, spoed en veiligheidsverkeer tot de berichtenwisseling in de korte golf.

Aangezien er H24 werd gelopen (24 uur per dag werd er wachtgelopen), was de AAT (Automatisch Alarm Toestel) niet aanwezig, de 500 kHz stond continu op LS. De blauwe Murphy/B41 zorgde hiervoor. DAN, FFB, GNI, PCH, OST enz. je hoort ze niet meer.

Op diverse sites met een maritieme inslag kom je ze nog tegen, zie www.Seefunker.de of op een CD.

“Old soldiers never die, they just fade away” was te horen op de 5tt, waarna de kustwacht/PBK het overnam.

Station 12 gaat door.

73 Ronald PA3CWG

Beste mensen,

door: Gerrit Bekandt



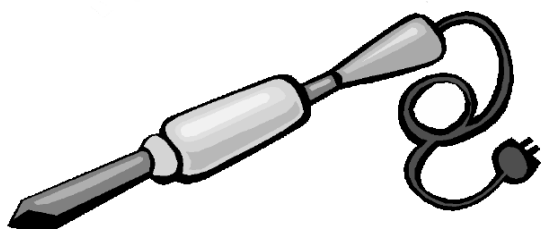
Zoals jullie weten, loop ik nu rond met twee van die gehoor versterkers achter mijn oren.

Annie, mijn lieve schoondochter heeft ze al spottend mijn oorbellen genoemd, toen ze de laatste keer mijn vuile wasgoed op kwam halen, want ze doet ook de was en strijk voor me, dan zie ik er tenminste een beetje knapjes uit vindt ze.

Waar dat voor nodig is snap ik niet, want ik kom toch haast nooit buiten en als dat wel het geval is, dan ga ik toch maar met gewone mensen om, die geen kapsjones hebben. Ik moet jullie wel vertellen, dat ik aan die dingen moest wennen, want eigenlijk is het een raar iets. Je hangt die dingen achter je oren, stopt een slangetje in elk oor, dus sluit je je oren eigenlijk af. Maar zodra je die dingen aanschakelt, dan hoor je in eens veel beter. Maar met die warme dagen, die we in de zomer gehad hebben was het wel een ellende hoor. Ik kan eigenlijk niet zo goed tegen de warmte, want dan zweet ik me rot. En nu met die dingen achter mijn oren stond het zweet me ook achter de oorflappen. Ik had gewoon zere plekken op mijn kop en jeuken dat het deed, ik werd er gewoon sjacherijngig van en heb ze maar even uitgedaan en op het keukentafeltje gelegd. Natuurlijk ben ik wel blij met die dingen hoor, anders denken jullie, dat ik echt zo'n oude kankeraar ben, maar dat is niet zo. Vergelijk het maar met heel vroeger, toen liepen de oude dove mensen met een metalen toeter bij zich en als iemand dan tegen ze sprak, dan douwden ze het ene eind in hun oor en moest je in die toeter brullen. Later kwamen die eerste elektrische dingen, maar dat was toch altijd nog een grote kast, die je in je zak moest dragen en de mensen moesten dan eigenlijk tegen je borst praten, waar dat ding dan opgeborgen zat. Nee, ik ben er echt wel blij mee en dan ben ik gelijk van dat gezeik van Pietje mijn beneden buurvrouw af. In elk geval kan ik nu heel goed naar mijn Eddystone luisteren en hoor ik steeds meer nieuwe roepnamen. Ook die Helleveeg auto heb ik gehoord, met de roepletters PI9HM, toen was Paul met iemand aan het kletsen en dat kwam goed door. Ik heb Paul toen een briefje geschreven, met de frequentie en de tijd, dat ik hem gehoord heb en een paar dagen later kreeg ik per post van Paul zo'n mooie foto van de auto. Die heb ik nu

boven de Eddystone met een spelt aan het behang geprikt, kan ik er af en toe eens naar kijken.

Met die tuner die ik van Manus heb geleend, kan ik nu goed overweg en inderdaad heb ik daar een betere ontvangst mee gekregen, dus heb ik Manus opgetelefooneerd, om te vragen of ik dat ding niet voor een zacht prijsje kon overnemen, maar die vrek wilde dat ding niet aan mij verkope. Dat noemt zich dan een vriend van je, nou van mij mag hij het majum induiken. Op een dag, toen ik me redelijk goed voelde, ben ik maar eens met de tram naar het waterlooplein gegaan, om eens te kijken of ik daar nog wat oude afstemcondensatoren kon kopen, maar die dingen zijn er haast niet meer. Wel lagen er twee radiosjasies zonder kast en daar zaten ze wel op, met mooie bakelieten knoppen eraan. Nou als je op het waterlooplein wat wilt kopen, dan moet je natuurlijk niet te happig doen, want dan drijven die galbakken de prijs tegelijk op. Die gozer achter de tafel, echt zo'n patser, met een grote zeiksnor en vetkuif ziet dat ik naar die radio's sta te kijken. Is dat wat voor je opa? Vraagt hij. Nou zeg ik, veel is het niet, want de lampen zitten er niet eens meer in. Nee, zegt hij, die zijn gebroken. Maar wat wil je er dan mee doen opa, vraagt die vetkuif? Nou, de knoppen vind ik wel mooi en die dingen met die draaiplaten, wil ik gaan gebruiken als eiersnijder, zeg ik. Als eiersnijder? vraagt die gozer, daar heb ik nog nooit van gehoord en hij kijkt mij aan, alsof ik mesjogge ben. En dat was nou net de bedoeling van mij, gewoon de indruk wekken, dat ik hartstikke geschift was. Na veel geouwehoer kon ik die twee stukken blik meenemen, voor vijf van die nieuwe uiro's, maar omgerekend was dat toch ruim een tientje. Stelletje afleggers tegenwoordig, ze proberen zelfs oude mensen nog een poot uit te draaien. Ik heb het spul voorzichtig in mijn boodschappentas gedaan en toen ik verder wilde gaan lopen, zegt die eikel van een zeiksnor nog tegen me, opa als je daar eieren mee gaat snijden, dan mot je ze wel verdomde hard koken hoor, want met een zacht gekookt ei wordt het een teringzootje. Ik



heb maar niets meer gezegd en ben verder gegaan. Aan het eind van de markt stond nog een tentje, waar een soldeerbout te koop lag. Mijn leesbril even opgezet en gekeken, hoeveel watt dat ding was en gelukkig, hij was 100 watt, dus dat moest toch wel voldoende zijn om te solderen. Dat was tenminste

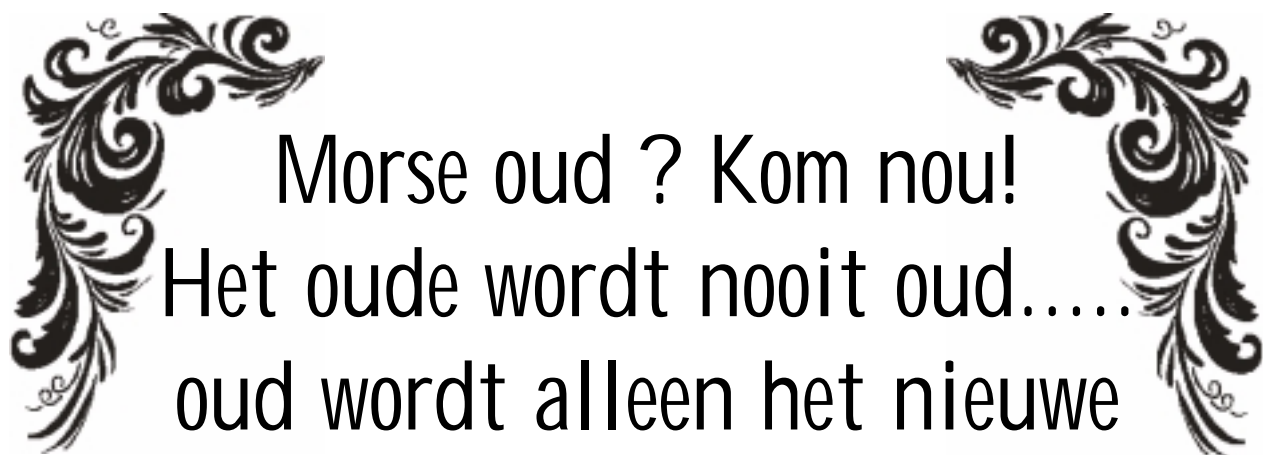
een fijne gozer, want voor 1 uiro mocht ik hem meenemen, met de garantie, dat hij het nog deed ook, anders mocht ik hem terug brengen. Thuis had ik nog soldeer en vloeimiddel, dus ik voelde me helemaal gesteld met mijn aankopen. Ben ik op weg naar de tramhalte, begint het me daar te hopen, niet normaal meer, van die grote druppels kreeg ik op mijn bast. Nou moeten jullie weten, dat het haar op mijn hoofd een beetje uitgedund is met het verstrijken van de jaren en een hoed heb ik nog nooit gedragen, dus al gauw liep het water langs mijn hoofd en opeens hoor ik ontzettend gekraak en geknars in mijn oren. Verschrikt kijk ik nog om, want ik dacht dat er een of andere oude auto aan kwam zetten, maar toen begreep ik, dat het mijn hoorapparaten waren, die nat waren geworden van de regen. Die man van de firma Schonenberg had me er nog voor gewaarschuwd, dat ik ze uit moest doen met harde regen, maar als je zeiknat staat te regenen, dan denk je daar niet zo snel aan. Ik die dingen uit mijn oren gehaald en tegelijk uitgeschakeld en in mijn jaszak gestopt. Mijn hart bonkte in mijn keel, als die dingen verrot waren, dan zou me dat weer een maand AOW kosten en ik kon Bertje al weer horen ouwehoeren, dat ik alles naar de gallemiesen help. Na de rit met de tram ben ik eerst maar even een neut gaan drinken bij Rooie Nelis, want mijn poot deed zeer van het lopen en de schrik zat me nog steeds in het oude lijf. Om eerlijk tegen jullie te zijn, werden het wel twee neuten hoor, maar daarna ben ik netjes naar huis gegaan, want je kunt toch niet onbekwaam over straat lopen nietwaar? Toen ik thuis kwam, heb ik eerst die hoor apparaten met een stuk wc papier zo droog mogelijk gemaakt, ook de batterijtjes en daarna heb ik ze op een doekje op de schoorsteen mantel gelegd, konden ze een beetje drogen. Daarna heb ik die oude radio's uit mijn tas gehaald en eens goed bekeken. Toch wel mooi hé die afstemcondensatoren, ze passen precies in elkaar, maar ze waren wel een beetje stoffig, dus heb ik ze eerst maar eens met een oude kwast schoongemaakt. Daarna heb ik met de nijptang de draden los geknipt die er aan vast zaten en ze van het sjassie geschroefd. Veel materiaal en gereedschap heb ik op mijn leeftijd niet meer, maar wel had ik nog een knap uitziend plankje en dat ging ik gebruiken voor mijn zelf te maken tuner. Met wat houtschroeven heb ik links en rechts een afstemcondensator vast geschroefd, want zo staat het ook getekend in een van de hellemonsterbladen, die ik al had gekregen. Al die andere dingen, die nodig zijn heb ik natuurlijk niet want een rolspoel, daar had ik nog nooit van gehoord en gezien heb ik hem ook nooit. Ik had al in de tuner van Manus gekeken en geteld, hoeveel windingen daar op

zaten, want ook het spul om zo een spoel te maken, heb ik natuurlijk niet. Dus bij buurvrouw Pietje gevraagd, als haar keukenrol leeg was, of ik dan de lege rol kon krijgen, want zelf gebruik ik een vaatdoekje om de aanrecht schoon te maken. Al dat moderne gedoe, daar hou ik niet van en bovendien kost het je klauwen met geld en je gooit het toch maar in de vullusbak. Met wat vernis, dat ik nog in een oud blikje vond, heb ik die rol een paar keer ingesmeerd en nu is hij behoorlijk hard en kan ik daar mijn spoel op maken. Eens kijken, of ik dat nog voor mekaar krijg, met die oude ogen van me en die bevende handen, zal wel door de neuten komen. Het begon al aardig donker te worden en dan kan ik al dat gepruts niet meer zo goed zien, met die jampotten op, dus heb ik alles maar even bij elkaar op de grote tafel gelegd en met trillende benen naar mijn hoorapparaten gegaan. Eerst nog met een vergrootglas onder de grote lamp gekeken, of ik nog ergens water zag op mijn oorversterkers, maar alles leek weer droog te zijn. Dus maar met de moed der wanhoop de schakelaartjes op aan gezet en met een zucht van opluchting hoorde ik weer het gekrijs van die dingen. Toen ik de slangen weer in mijn oor deed, kon ik alles weer goed horen, dus had ik weer mazzel gehad. Ik had het voor die dag wel gehad, dus ben ik lekker in mijn oude leunstoel gaan zitten en heb mezelf maar op een jonge getraceerd, heerlijk zo'n ontspannen gevoel kreeg ik daarvan. Wat een mesjogge dag zeg, ik was doodmoe. De dagen daarna heb ik alles gemonteerd, alleen het maken van die spoel was een doffe ellende. Had ik bijna alle windingen op de rol zitten, liet ik de draad weer glippen en sprong alles weer los. Ik zal maar niet vertellen, wat ik zei, want dan krijg ik een schrijf verbod van jullie opgelegd. Ik weet niet, of dat erg zou zijn, want misschien vinden jullie mijn verhalen toch maar vullus. Eindelijk was het dan zover, dat ik mijn tuner uit kon proberen. Ik heb hem bovenop de Eddystone gezet en de antenne er aan vast gemaakt. In het begin hoorde ik alleen maar ruis, maar dat was met de tuner van Manus ook zo, dus ben ik heel voorzichtig aan de knoppen gaan draaien en ja hoor, het ding wekte. Alleen gaat het wel erg moeilijk, want ik ben zo over het goede punt heen. Toen ik Manus hier naar vroeg, vertelde hij me, dat het kwam, omdat ik geen vertrageningen gebruikte tussen de knop en de afstemcondensatoren. Nou zeg ik, heb jij nog een paar van die dingen voor mij Manus? Zegt hij tegen mij, ik kan wel merken Gerrit, dat je voor het eerst iets zelf bouwt, want die dingen zijn bijna niet meer te krijgen en ze zijn sterrevens duur. Nou ja, dan maar

zonder die dingen, ik heb een wit puntje op de knoppen geplakt en nou teken ik gewoon de stand van de knoppen op een stukje papier, dan weet ik ook hoe de knoppen moeten staan. Ik ga daar geen zakken geld uitgeven voor die dingen, zo gaat het ook wel hoor. Ik ben er toch wel een beetje trots op, dat ik dat ding zelf gebouwd heb, ook al heb ik een paar brandblaren op mijn jatten, want ik ben wel een paar keer uitgeschoten met die soldeerbout. Van schrik heb ik toen die hete bout een keer laten vallen en nu zit er een schroeivlek in het tafelkleed en zit er ook een druppel soldeertin vast in de haren van het kleed. Krijg ik straks weer op mijn falie van Annie.

Mijn eerste zelfbouw staat nu te pronken op de Eddystone en al staan de dingen hier en daar een beetje scheef, ik vind het schitterend. Gisteren komt Annie, jelui weten het wel, dat is mijn schoondochter, de kamer weer eens opruimen en stoffen. Ik had nog geen goede morgen kunnen zeggen, of ze begint alweer te kankeren over de volle asbakken. Ik zeg tegen haar, hou nou es effe die sjacherijnige bakkus van je dicht en kijk nou eens naar mijn egebouw, vind je het niet mooi? Ze gaat voor mijn Eddystone staan, kijkt naar mijn mooie tuner, draait zich giftig om en zegt tegen mij, nou denk je toch niet, dat ik die schroothoop van je ga afstoffen, want dan is mijn goeie stofdoek zo naar de gallemiese. Wat kunnen die jonge mensen een oude man toch in de stront douwen hé. Het is dat het familie van je is, nou ja aangetrouwd dan, anders zou je ze zo van de trap lazeren. Wat een wereld zeg, ik word er moedeloos van. Jelui krijgen wel mijn groeten mensen, maar ik zie het effe niet meer zitten.

Gerrit Bekandt.



HelleMonster Meeting

zaterdag, 26 april 2003

Eyeball QSO

De uitgebreide programma's van de laatste jaren gaven weinig gelegenheid tot onderlinge gesprekken. Daarom zal in 2003, op verzoek van velen, weer een meeting worden georganiseerd in de stijl, zoals het ooit in de jaren tachtig is begonnen in Café De Kroon in Maassluis. Op het afgedekte biljart uw pronkstukken van zelfgebouwde schakelingen mini-morsesleutels, tekeningen, schema's, oude boeken etc.

Helaas is De Kroon niet meer voor ons beschikbaar, maar we hebben misschien zelfs een betere locatie gevonden in het café-restaurant 't Oeverbosch, met prachtig uitzicht op de Nieuwe Waterweg en een prima plaats voor onze Unimog.

Het programma:

10.00 uur Ontvangst met koffie en gebak

10.30 uur Welkomstwoord

10.45 uur Inleiding voorzitter Stichting HelleMonster

**11.00 uur Uitreiking XYL-awards, opening Unimog en begin
eyeball QSO**

12.00 uur Lunch voor eigen rekening

16.00 uur QRT

kosten: € 5,00 per persoon

**Aanmelden bij de administratie van HelleMonster, of door
oeverboeking van € 5,00 op giro 9002893 t.n.v.**

T Meijs-Nijssen

Achterweg 18

3248 AA Melissant

tel: 0187 603808

mailto: thea@tomaatnet.nl

**Wilt u a.u.b. vooruit betalen, dat maakt de organisatie voor ons
veel eenvoudiger.**

Unimog avontuur

door: Paul PA3AQL

Van de Scouting Radio Spijkenisse kregen wij, van Hellemonster, de uitnodiging om op 19 oktober 2003 met de Unimog het in gebruik nemen van het clubhuis luister bij te zetten. Dat aanbod namen we natuurlijk graag aan, want elke gelegenheid om met de Unimog te kunnen pronken, wordt met graagte benut. De weersvoorspellingen waren niet zo gunstig maar gelukkig hadden we een paar dagen daarvoor het dak van de stuurcabine vervangen. De oude vertoonde namelijk gaten, zodat de bestuurder een nat pak zou krijgen als het regende. Helaas (HI) hebben we het nieuwe dak niet kunnen testen want op de heenreis en later op de terugreis, bleef het droog. Gerard en Thea, die meestal ook van de partij zijn, konden niet mee omdat ze andere verplichtingen hadden, dus moest ik iemand anders zien te vinden die mee wilde om de wagen op te halen. Hans, PE2HVL, meldde zich als eerste en heeft mij als passagier vergezeld. We hadden een route gekozen via binnenweggetjes om het overige verkeer zo min mogelijk te hinderen met onze lage snelheid (max. 70 km/h). Alleen op de N57, waar 100 gereden mag worden, veroorzaakten we een file achter ons. Gelukkig was dat maar een paar km.



De aankomst bij het clubhuis was voor velen een verrassing, alleen een aantal mensen van de SRS (scouting radio Spijkenisse) wisten er van. Men keek dan ook vreemd op toe dat militair uitziende voertuig daar het terrein op kwam rijden.

Het officieel in gebruik nemen van het gebouw werd bijgewoond door de verschillende takken van scouting plus ouders, de SRS en buurt bewoners. Voor de rest van het weekend was het een open dag voor iedereen die maar belangstelling had. Het was bovendien Jota weekend, hoewel er bij ons alleen aan Joti gedaan werd. Door alle verbouwing en verhuis perikelen, was men vergeten de Jota call aan te vragen.

Ook de Unimog kreeg zijn deel in de belangstelling. Vele vragen moesten beantwoord worden met demonstraties van de apparatuur. Daardoor konden we niet zo veel verbindingen maken. Toch zijn er wel een aantal gemaakt, voornamelijk op de 30 meterband want op de andere banden was het veel te druk met contesten. In de avonduren hebben we wel op onze stek 3551 gezeten en verbinding met verschillende bekenden gemaakt. Na overleg met Gerard en Thea werd er besloten om niet terug te gaan naar de stalling en te blijven tot zondag.

Door de scouts werd ik goed verwend. Avondeten bestond uit patat en een kroket, daarna een toetje. Omstreeks middernacht kreeg ik een bord met saté voor m'n neus geschoven. In de Unimog had ik de kachel aangestoken want het werd aardig koud in de avond. Omstreeks 02:00 uur ging iedereen zijn slaapzak opzoeken, dus ben ik dat ook maar gaan doen. Unimog afgesloten en bedje gespreid in de shack van de SRS.

s'Morgens om ca. 06:00 uur, na een stevige bak koffie, heb ik de Unimog weer bedrijfsklaar gemaakt en om 10:00 uur geprobeerd af te stemmen op de Marac ronde. In eerste instantie kon ik ze niet vinden omdat er op de QRG druk gecontest werd. Na een paar tips van Jeroen, PE1RGE, die bekend is met oude buizenontvangers, kon ik de Siemens beter afstemmen en me toch nog inmelden. Gelukkig was rondelider Jan PA3EBA van PI4MRC wel goed te volgen, de meeste andere stations gingen verloren in het contest geweld.

Na mijn verhaaltje, wie ik was en waar ik stond met de Unimog, vond men het wel leuk om de call "PI9HM" in de Marac ronde te horen.

Om ca. 12:00 uur zijn we begonnen met het afbreken van het station. Deze keer meldde Dirk, PA3DHR, zich om mee te mogen op de terugweg naar Melissant. Ook nu namen we weer dezelfde binnenweggetjes. Bij aankomst viel de motor uit en bleek de benzinetank leeg te zijn. Gelukkig hadden we nog een halve jerrycan over zodat we de wagen toch binnen konden zetten. Tot overmaat van ramp was de deur van de loods geblokkeerd door twee auto's. De eigenaren waren natuurlijk nergens te vinden. Na enige tijd meldde één van hen zich en hadden we net, maar dan ook net, ruimte om binnen te rijden.

En zo kan ons HelleMonster 2 weer tot rust komen na een voor ons beiden, het monster en ik, een vermoeiend weekend.

73 cu, Paul PA3AQL

De paardenpil van Port Said

door: Jan Noordegraaf

“Het is toch casueel dat die tandensmid in Port Said ook Said heet,” zei de stuurman, die als scheepsarts-onder-de-gage de marconist diep in het verkeerde keelgat keek. “Ze hebben die haven zeker naar hem genoemd, omdat ie ook zo slecht bekend staat.”

“Noemt zichzelf Lord Said,” zei de tweede stuurman. “Is vroeger toolpusher geweest in de Golf van Suez.”

“Slecht bekend?” vroeg de Sparks, met een hand zorgelijk aan zijn zere gezicht. “Waarom slecht bekend?” “Hou je kiezen even op elkaar en je mond wijd open, anders kan ik niks zien,” zei de stuurman. De Sparks deed het en grijsde als een baviaan.

“Dat kan zo natuurlijk niet!” kwam de hwtk. “Verstandige opmerking,” zei de stuurman. “Had ik van jou niet verwacht. Open, Sparks! Goed! Ik zie daar in de diepte je gereedschap hangen, maar daar kan ik zo niet bij. Ziet er ontstoken uit, Sparks. Ik bedoel die verstandskies aan stuurboord.”

“Verstandskies?” vroeg de tweede verbaasd. “Heeft ie die dan nog? Dat begrijp ik niet.” “Ik ook niet,” zei de stuurman. “Ik dacht dat ze die bij radio-officieren altijd gelijktijdig met de hersenen verwijderen voor ze op cursus mochten. Nou ja, dan kan het alleen nog maar meevallen, maar ik kan je niet helpen. Dat moet Said doen.”

“Wees maar blij, Sparks,” kwam de hwtk.

“Maar hoe kan iemand nou aan bakboord pijn hebben en toch aan stuurboord een rotte kies?” vroeg de tweede. “Ik sta in zijn mond te kijken,” zei de stuurman nadenkend, “en dus sta ik tegenover hem. Mijn bakboord is dus zijn stuurboord. Of niet soms?” “Niet ten opzichte van de schroef,” zei de hwtk. “Niet ten opzichte van het voorschip,” corrigeerde de tweede. “Je hebt gelijk, second,” kwam de stuurman, “maar het zit toch aan de tegenovergestelde kant van zijn smoelwerk. Zoiets heb ik in mijn lange praktijk aan boord van schepen nog nooit meegemaakt. Ik word er stil van...”

“Gelukkig,” zei de hwtk. “Eindelijk rust.”

“Misschien een kromme volt of een fout in de bedrading,” opperde de tweede. “Dat komt in zijn kringen regelmatig voor.” “Let jij maar op je boordlichten,” zei de marconist kreunend, “als jullie niet eens weten waar stuur- of bakboord is...”

“Er zijn vier boordlichten,” doceerde de tweede. “Toplicht, heklicht en

twee zijlichten. Nou vermoed ik, dat ie die bedoelt. Rood op rood en groen op groen, stil laten liggen en niks aan doen... Ja, maar dat geldt niet voor jouw verstandskies. Die moet er nodig uit. Lord Said is al gewaarschuwd en kan elk ogenblik aan boord stappen met zijn beruchte abortuskoffertje vol rechte, kromme, vlijmscherpe, oerstompe, dikke, dunne en gore poelietrekkers. Of benne het smoelentrekkers, meester? Anyhow, je bent zo uit je lijden, en da's een zegen."

"Said is de grootste paardenpil die ik ooit heb aanschouwd," zei de stuurman, waarop de hwtk zei: "Maak je daar niet ongerust over, Sparks. De stuurman kijkt namelijk nooit in de spiegel." Op dat moment werd er aan de deurpost geklopt en schoof een Egyptenaar in beeld die van onder een vuurrode fez-met-kwast beminnelijk zei: "Morning gentlemen. I am Lord Said the superdentist. Waar is de patiënt?" "Daar zit nummer twee," zei de stuurman. "Kan je eerst even bij mij kijken? Sparks, ga even de deur uit. Ik zou zo'n slachtpartij ook niet kunnen aanzien als ik nummer twee was. Ik vertrouw Said namelijk ook niet. Ik roep je wel," fluisterde hij nog.

De marconist verliet de hut van de stuurman en begon angstig door de dienstgang te banjeren. Even bleef het nog rustig maar toen klonk een afgrijselijk gekrijs dat door merg en been ging, gevolgd door een serie krachtwoorden, waarna de stuurman als een dolle stier, doek om het gezicht, uit de hut kwam rennen en stampend aan dek verdween.

"Volgende!" zei een glimlachende Said om de hoek van de deur, bloederige tang in de hand. "Is that you, Sparks?" Deze weifelde. "Kom op, Marco," zei de tweede, "Verman je! Bij de stuurman hebben ze de verkeerde getrokken, maar bij jou is het duidelijk. Hij zit aan bakboord." "Aan stuurboord," zei de hwtk.

"Kom binnen, man! Je kunt zo de Rode Zee niet in. De Israëlieten zouden zich rotschrikken en de Smal weer ingaan. Da's geschiedenisvervalsing." "I am Lord Said of Port Said," zei de Egyptenaar. "Me very clever. Don't you worry!"

"Moeten we geweld gebruiken?" dreigde de hwtk, terwijl Lord Said een beduimeld koffertje opende, dat de oorlog tussen Arabieren, Lawrence of Arabia en de Turken nog had overleefd. Er kwam een bepareld doosje te voorschijn. "Goed verdovingsmiddel," zei Lord Sald. "Niet meer met de hamer, geen chloroform, whisky treatment of knokjenever, maar gewoon kamelenstront. Even snuiven en je bent weg. Voelt niks. Toetsie zo foetsie."

“Een oud Egyptisch middel dat ze pas herontdekt hebben,” zei de hwtk.
“Vooruit dan maar, Sparks,” zei de tweede, waarop de marconist de mond voorzichtig opensperde.

“Christ!” zei Lord Said, hoewel hij een Mohammedaan was, hetgeen de ernst van het geval aangaf. “Moet er nodig uit. Hebt u pijn in één toes of in een paar ties? Deze toes of deze ties?” Intussen rampokte hij een spiegeltje-op-steel door de mondholte heen. Alles deed pijn, zei een grommende marconist.

“Dan alles er maar uit,” zei Lord Said luchtig. “Prepare for underwater, mister Marconi,” waarbij hij een plastic zakje met camelshit te voorschijn haalde en openmaakte. De hwtk verdween kokhalzend uit gezicht, en ook de tweede stuurman, zakdoek voor de mond, verliet het abattoir, zodat de Sparks met Lord Said overbleef. “Me very clever, don’t you worry,” zei deze. “Open your stable. Dan kunnen we met trekken beginnen. Draagt u links of draagt u rechts?”

“W-waar moet u dat voor weten,” hakkelde de marconist tussen zijn tanden door.

“Straks, als u moet happen,” verduidelijkte Lord Sald. “Dan houd ik er rekening mee, understand? Anders trekt het zo naar bakboord,” hoorde Sparks de stuurman zeggen, en toen barstte er in de dienstgang een vulkaan van gelach uit, waarop Lord Said zijn fez afzette.

“Dit is Doctor MacCullum,” zei de stuurman. “Thanks old pal. Wil je Sparks dan nu maar echt van zijn geval afhelfen?”

Uit: Kapitein, het anker drijft
ISBN 90 6376 024 8

c q c q d e p a 1 m t

De automatische morsecursus van Gerrit Speelman PA1MT uit Siddeburen draait weer.

Kijk voor meer informatie op:

<http://www.qsl.net/pa1mt/morsecursus.html>



Nooit ?

door: Gerard PA3AAE

De wind is helemaal weggefallen, de hemel is schoon en de sterren flonkeren met een ongekennde intensiteit.

De temperatuur is ver beneden het vriespunt gezakt en het is doodstil in het dorp. Ik loop met een extra paar dikke sokken op mijn klompen, mijn dikke jas, sjaal en gebreide muts op. In de hielen van mijn klompen heb ik een paar spijkers geslagen, zodat ik niet uit kan glijden op de platgereden en gelopen sneeuw, waardoor de wegen veranderd zijn in een spiegelgladde ijsbaan. Geen geluid is te horen en achter de gesloten gordijnen heb ik slechts één flakkerend lichtje kunnen ontdekken, waarschijnlijk van een nog overgebleven stompje kaars.

De laatste dagen van het jaar 1999 waren een ramp geweest voor het land en heel het openbare leven was tot stilstand gekomen. Met een harde wind uit het oosten en temperaturen onder nul waren de ergste sneeuwstormen uit de geschiedenis over Nederland getrokken.

Sneeuwschuivers en strooiwagens konden het pak sneeuw, dat urenlang over het land joeg niet meer aan. De weinige mensen, die geen vrij hadden kunnen krijgen, kwamen vast te zitten in de sneeuw en met veel moeite konden zij uit hun benarde positie bevrijd worden en als zij hun huis niet meer konden bereiken, werden zij ergens ondergebracht. Langs de snelwegen ontstonden schots en scheef staande sneeuwhopen, waaronder de gestrande auto's zich bevonden.

Wereldwijd maakten de autoriteiten zich zorgen over de jaarwisseling, daar de computers het jaar 2000 niet herkenden en was men bevreesd, dat de energietoevoer en andere diensten zouden uitvallen, maar de bevolking kon zich daar niet druk over maken. De overheden zouden overal wel een oplossing voor vinden en men kocht voor miljoenen aan vuurwerk, olieballen en drank.

Het moment van de jaarwisseling brak aan en overal kon men de vuurpijlen de lucht in zien schieten en vreugde vuren laaiden hoog op. Menigeen liep half versuft door de drank over de weg, luid zingend en vele zoenen werden uitgedeeld, met de meest goede wensen, voor het nieuwe jaar.

In het begin had niemand in de gaten, dat de straatlantaarns doofden en dat ook de huizen donker werden. Maar langzamerhand drong het toch door in die benevelde breinen, dat er iets vreemds aan de hand was en keek men verdwaasd rond.

Men ging huiswaarts, de zwarte resten van vreugde vuren, die nog een beetje nasmeulden achterlatend, niet wetend, dat dit voorlopig het laatste beetje warmte was, die men had gevoeld.

Zachtjes dekte de nog steeds vallende sneeuw de rommel, die de mensen hadden gemaakt toe, met een deken van ongerept wit en het land werd doodstil.

Toen de mensen hun roes hadden uitgeslapen en wakker werden, ontdekten ze, dat hun huizen ijskoud waren, doordat ook het gas niet meer stroomde en ook de watertoevoer ontbrak.

De meeste mensen hadden gelukkig genoeg drank en olieballen gekocht, zodat ze in hun eerste behoeften konden voorzien, waarna men uit pure armoede maar terug kroop in bed, waar het nog enigszins warm was.

Het dorp riep een verlaten indruk op, met slechts hier en daar een eenzaam figuur, die zijn hond uit moest laten, dik ingepakt met truien en jassen over elkaar heen aangetrokken, maar zo snel mogelijk zocht men de beschutting van het huis weer op.

En nu loop ik op mijn klompen, lekker dik aangekleed, door mijn uitgestorven dorp en heb slechts één armoedig verlicht raam kunnen ontdekken, misschien wel een jonge moeder, die de rijkdom had ontdekt van een overgebleven stompje kaars dat ze had aangestoken, omdat haar kleuter bang was in het donker.

Toen ik bij mijn tuintje aankwam, zag ik een warm licht door de gordijnen van mijn huis schijnen en een blij gevoel maakte zich van mij meester. Bij de achterdeur trok ik mijn klompen uit en zette die op de deurmat. Bij het betreden

van onze kleine huiskamer kwam een heerlijke warmte mij tegemoet en hield ik mijn handen boven ons oude Aladin petroleum kacheltje, dat Thea





eens op een rommelmarkt had gekocht.

Op tafel, op een onderzette geplaatst, brandde gezellig onze petroleumlamp, die we wel eens mee hadden genomen op onze kampeertochten en verspreidde een warm licht.

Thea gaf me een dampende mok sterke thee, met een scheut cognac er in en vroeg hoe de toestand in het dorp was. “Alles is doodstil en je ziet niemand meer op straat, ik denk dat men uit pure armoede maar weer in bed is gekropen. Nou weet de jeugd ook eens, wat de mensen hier mee hebben gemaakt in de hongerwinter”, antwoordde ik.

Op tafel stond ook een driepits petroleum stelletje, met een pannetje bruine bonen soep te warmen en op een bord daarnaast lagen de bruine boterhammen, die we een paar dagen daarvoor hadden gebakken. Voorlopig hoefden we ons geen zorgen te maken, want ik had nog 60 liter brandstof in de schuur staan.

De regentonnen zaten vol met water en als we water te kort kwamen, dan konden we altijd sneeuw in een emmer doen, dat binnen laten ontdooien en gebruiken, om ons te wassen, en het toilet door te spoelen. Ook konden we op die manier thee zetten, dus een gevoel van heerlijke ontspanning kwam over mij.

Na de soep en het brood, dook ik de radiokast in en haalde mijn koffertje met de oude HW-9, van Heathkit tevoorschijn.

“Wat ga jij nou doen” vroeg Thea. “Ik ga kijken of er toch nog iets te horen is op 80, want we hebben twee geladen accu’s van elk 90Ah en als die leeg zijn, dan hebben we altijd nog de hand generator, weet je nog wel?”

Toen ik alles had aangesloten, schakelde ik vol verwachting de hoofdschakelaar in en ik hoorde..... NIETS, geen storing gebrom of geratel. Alles was stil, slechts in de



verte hoorde ik wat static van waarschijnlijk een onweersbui een heel eind van ons verwijderd, maar voor de rest was het doodstil op de band. Ik



draaide wat over het cw bandje en met een schok realiseerde ik mij, dat ik zachtjes maar duidelijk hoorbaar een Italiaan hoorde. Ook hij werkte met een qrp-setje van slechts vijf watt, maar door het ontbreken van elektrische storingsbronnen kwam het zeer duidelijk door.

We hebben zeker een uur met elkaar zitten praten, over de toestand in de gehele wereld en ook uitgebreid de situatie in onze landen met elkaar besproken. Langzamerhand kwamen er steeds meer mensen op de band en het was een genot, om wereldwijd met onze kleine signalen te kunnen werken.

Drie dagen heeft deze situatie geduurd en eerlijk gezegd, hadden wij er geen probleem mee, in ons kleine huisje, lekker knus en niet klein gekregen door een situatie die alles lam legde, maar die de morse signalen niet de mond kon snoeren.

Ik begrijp nu, hoe Marconi zich moet hebben gevoeld, toen de eerste signalen over de Atlantische oceaan vlogen.

Misschien hebben we over negen maanden weer last van een babyboom, omdat mensen zonder voorzorgsmaatregelen en zonder de cw hobby, onder de warme dekens weer een oude hobby uit lang vervlogen dagen hebben herontdekt, maar die in de vergetelheid was geraakt door het jachtige leven. We wachten rustig af.

U zult begrijpen, dat dit verhaal verzonnen is, maar vergeet niet, dat we in 1953 ook dachten, dat de dijken het zouden houden.

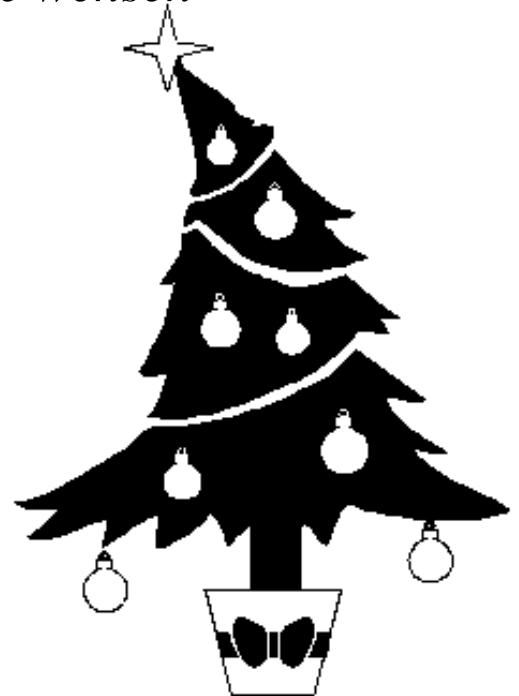
Dus zeg nooit “NOOIT”.

Gerard/PA3AAE





*Het feestgedruis is weer voorbij
Het was wel leuk, maar ben toch blij
Visite weg, de boel aan kant
De rust keert terug in Nederland
Een warme prak, geen groot diner
Er is weer tijd voor QSO in CW
Rest mij nog om alle mensen
Een heel goed 2003 te wensen*





Morse telegrafie

De Sleutel

Dit instrument of levenloze voorwerp in de handen van de begaafde seiner, geeft een signaal, dat op de ethergolven gedragen, doordringt tot in de verste uithoek van onze aarde.

Zij, die op afstand naar dit signaal luisteren, worden gegrepen door het wondermooie ritme en voelen de meesterlijke beroering van de bedienaar. Zijn vaardigheid brengt dit orkest van punten en strepen bijeen in harmonie en voert dit naar het verrukte oor, dat vakmanschap en vaardigheid weet te waarderen.

Dit nu, is de kunstenaar, die met zijn vingers de muziek overbrengt naar de ontvanger.

TU SU

73

Internationale morse code & fonetisch alfabet

Phonetic	Letter	Code	Character	Code
Alpha	A	.-	1	.-----
Bravo	B	-...	2	..-----
Charlie	C	-.-. .	3	...----
Delta	D	-..	4-
Echo	E	.	5
Foxtrot	F	..-. .	6	-.....
Golf	G	---. .	7	-----.
Hotel	H	8	-----..
India	I	..	9	-.....-
Juliet	J	.-----	Ø	-----
Kilo	K	-.-	Punt	.-.-.-
Lima	L	.-..	Komma	---.-.-
Mike	M	--	Vraagteken	..--..
November	N	-. .	Apostrof	.-----.
Oscar	O	-----		
Papa	P	.-.-. .	Scheidings-	-...-
Quebec	Q	---.-	-teken	
Romeo	R	.-. .	Breukstreep	-..-.
Sierra	S	Einde bericht	.-.-.
Tango	T	-		
Uniform	U	..-	Einde QSO	...-.-
Victor	V	...-		
Whiskey	W	.-.-		
X-Ray	X	-..-		
Yankee	Y	-.--		
Zulu	Z	--..		